

Z. 428

# STANDARDIZACIJA

*Bilten*

JUGOSLOVENSKOG ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU

12

DECEMBAR  
1968.  
BEOGRAD

Izdavač:

JUGOSLOVENSKI ZAVOD ZA STANDARDIZACIJU  
Beograd, Cara Uroša 54

Odgovorni urednik  
Slavoljub Vitorović, dipl. inž.

# STANDARDIZACIJA

BILTEN JUGOSLOVENSKOG ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU

B E O G R A D

DECEMBAR — 1968.

STRANA 1 — 30

## S A D R Ž A J

|   | Strana    |
|---|-----------|
| <i>Osmo plenarno zasedanje Tehničkog komiteta ISO/TC 47 — Hemija .....</i>          | <i>3</i>  |
| <i>Predlozi standarda:</i>  |           |
| <i>Prečnici drške i mere četvrtke za obrtne alate .....</i>                         | <i>5</i>  |
| <i>Ureznici-ISO za metrički navoj s trouglastim ISO-profilom .....</i>              | <i>7</i>  |
| <i>Ureznici-ISO za metrički fini navoj s trouglastim ISO-profilom .....</i>         | <i>11</i> |
| <i>Konteneri. Dimenzije i maksimalne bruto mase .....</i>                           | <i>18</i> |
| <i>Anotacije predloga standarda:</i>  |           |
| <i>— iz oblasti vatrostalnog materijala .....</i>                                   | <i>19</i> |
| <i>— iz oblasti medicinskog stakla .....</i>  | <i>20</i> |
| <i>— iz oblasti zaštite od korozije premaznim sredstvima .....</i>                  | <i>20</i> |
| <i>— iz oblasti droga i lekova .....</i>  | <i>21</i> |
| <i>— za postupak uzimanja i pripremu uzoraka hemijskih proizvoda .....</i>          | <i>21</i> |
| <i>— iz oblasti bazne hemijske industrije .....</i>                                 | <i>21</i> |
| <i>— za metode ispitivanja tehničkog izopropilalkohola .....</i>                    | <i>21</i> |
| <i>— iz oblasti boja, lakova, njima sličnih proizvoda i njihovih sirovina .....</i> | <i>22</i> |
| <i>— iz oblasti radnog i mernog alata i pribora. Ključevi i odvijači .....</i>      | <i>22</i> |
| <i>— o ispitivanju kočnih sistema drumskih vozila .....</i>                         | <i>23</i> |
| <i>— iz oblasti električnih releja .....</i>  | <i>23</i> |
| <i>— iz oblasti kondenzatora za elektroniku i telekomunikacije .....</i>            | <i>23</i> |
| <i>— iz oblasti sastavnih delova za telekomunikacije i elektroniku .....</i>        | <i>24</i> |
| <i>Međunarodna standardizacija — Primljena dokumentacija .....</i>                  | <i>25</i> |
| — <i>Kalendar zasedanja .....</i>   | <i>28</i> |
| <i>Objavljeni jugoslovenski standardi .....</i>                                     | <i>29</i> |





## VIII PLENARNO ZASEDANJE TEHNIČKOG KOMITETA ISO/TC 47 — HEMIJA

Tehnički komitet za hemiju Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO/TC 47 održao je svoje VIII plenarno zasedanje u Berlinu (SR Nemačka) u vremenu od 2. do 4. oktobra 1968. godine. Na zasedanju je učestvovalo 60 delegata iz sledećih 12 zemalja: Austrija (1), Belgija (2), Engleska (6), Francuska (11), Holandija (3), Italija (16), Mađarska (3), Nemačka Savezna Republika (10), Portugalija (2), Španija (2), Švajcarska (3) i Jugoslavija (3).

Zasedanju su još prisustvovali predstavnici centralnog Sekretarijata ISO (Secretariat Central de l'ISO) iz Ženeve i Međunarodne unije za čistu i primenjenu hemiju (Union International de chemie pure et appliquée) iz Bazela. Održana su samo plenarna zasedanja na kojima su dominirala 2 pitanja:

- Diskusija o izveštaju Sekretarijata i orientacioni radovi,
- Izveštaj radnih grupa.

U diskusiji o izveštaju Sekretarijata posebno je podvučena potreba ubrzavanja radova i donošenja Međunarodnih preporuka u oblasti hemije, s obzirom na rastuće zahteve niza zemalja. U tom smislu delegacija Savezne Republike Nemačke podnела je dokumenat o mogućnosti smanjenja i racionalizacije radova u okviru Tehničkog komiteta ISO/TC 47.

Iz izveštaja radnih grupa može se uočiti sledeće:

### RADNA GRUPA 1 — Hlorovodonična i sumporna kiselina, sumpor i amonijumnitrat

U toku su radovi na metodama ispitivanja hlorovodonične i sumporne kiseline kao i sumpora i amonijumnitrata.

### RADNA GRUPA 2 — Glicerin, amonijumsulfat, amonijak i azotna kiselina

Radovi su podeljeni u dve podgrupe: u jednoj se obrađuju azotni proizvodi (amonijak, azotna kiselina i amonijumsulfat), a u drugoj glicerin. U toku je proučavanje i ispitivanje predloženih metoda.

### RADNA GRUPA 3 — Natrijumkarbonat, natrijumhidroksid, kalijumhidroksid i hlor

U toku su radovi na metodama ispitivanja hlora, natrijumhidroksida i kalijumhidroksida.

### RADNA GRUPA 4 — Kiseline, alifatski alkoholi i aldehydi, aceton, fenol, krezol, ksilenol, krežilna kiselina

U toku su radovi na metodama ispitivanja fenola, o-krezola, p-krezola, krežilne kiseline i ksilenola.

### RADNA GRUPA 5 — Urea i natrijumbikarbonat

U okviru ove radne grupe proučavaju se metode ispitivanja oba navedena proizvoda.

### RADNA GRUPA 6 — Halogenski ugljovodonici

Radovi na standardizaciji analitičkih metoda i halogenskih derivata ugljovodonika su nastavljeni i radi se na hlorbenzolu, o-dihlorbenzolu, p-dihlorbenzolu, o-hlortoluenu i p-hlortoluenu. U pripremi su metode za ispitivanje benzilhlorida, trihloretilena i perhloretilena.

### RADNA GRUPA 7 — Fosforna kiselina i kondenzovani fosfati

Radi se na standardizaciji metode uzimanja uzorka fosforne kiseline i odvajanje i određivanje različitih oblika fosforne kiseline.

### RADNA GRUPA 8 — Aluminijumoksid, kriolit, aluminijum i natrijumfluorid

U obradi su metode ispitivanja aluminijumoksida, kriolita i aluminijumfluorida.

### RADNA GRUPA 9 — Kalijumhlorid, natrijumhlorid i kalijumsulfat

Izrađeni su nacrti preporuka metoda ispitivanja kalijumhlorida, kalijumsulfata i natrijumhlorida.

### RADNA GRUPA 10 — Ugljendisulfid

U okviru ove radne grupe, čiji je Sekretarijat poveren Jugoslaviji, izrađen je I nacrt predloga preporuke koji je prodiskutovan i radi se na obradi II nacrta.

### RADNA GRUPA 11 — Borna kiselina, oksidi bora, borati i perborati

Radovi ove radne grupe se odvijaju u tri pravca:

- Hemijska određivanja borne kiseline, bornog oksida i natrijumtetraborata;
- Hemijska određivanja natrijumperborata;
- Hemijska određivanja sirovog natrijumborata.

### RADNA GRUPA 12 — Limunska kiselina, vinska kiselina i tartarati

Izvršene su pripreme za izradu nacrta Međunarodne preporuke za vinsku kiselinu.

### RADNA GRUPA ZA NOVE PROIZVODE

Sekretarijat radne grupe je anketirao niz nacionalnih organizama o potrebi standardizacije veštačkih đubriva, peroksida i kalcijumkarbida kao i o davanju predloga za standardizaciju novih proizvoda koji su interesantni sa stanovišta međunarodne razmene.

U toku plenarnih zasedanja Jugočlovenska delegacija je aktivno učestvovala u razmatranju svih važnijih pitanja i pri donošenju konačnih odluka redovno konsultovana. S obzirom da Sekretarijatom radne grupe 10 — za ugljendisulfid rukovodi naša zemlja, budući radovi će se odvijati na definitivnoj izradi Međunarodne preporuke za ugljendisulfid.

Stjepan Levata, dipl. inž.

Predlog standarda  
br. 8053PREČNICI DRŠKE I MERE ČETVRTKE  
ZA OBRTNE ALATEJ U S  
K. A2. 001  
1968.*Diameters of shanks and sizes of driving squares for rotating tools***Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. april 1969.**

Ovaj standard je revidirano izdanje standarda JUS K.A2.001 iz 1953. god. Standard je usklađen sa preporukom Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) br. R 236 (decembar 1961).

**1 Predmet standarda**

Ovaj standard propisuje prečnike drške i mre četvrtke za sve obrtne alate sa valjkastom drškom, sem za alate kod kojih to ne dopušta tehnologija izrade.

**2 Izbor prečnika drške**

Prečnici drške propisani u tabeli 1 razvrstani su u dva niza prečnika:

- osnovni, sa vrednostima prečnika u nizu standardnih brojeva reda R10,
  - pomoćni, sa vrednostima prečnika u nizu standardnih brojeva reda R20, sa sekundarnom primenom.
- Brojčane vrednosti i definicije standardnih brojeva su propisane u standardu JUS A.A0.001.

Tabela 1

| Niz prečnika $d$ |         | Niz prečnika $d$ |         | Niz prečnika $d$ |         |
|------------------|---------|------------------|---------|------------------|---------|
| Osnovni          | Pomoćni | Osnovni          | Pomoćni | Osnovni          | Pomoćni |
|                  | 1,12    |                  | 5,6     |                  | 28      |
| 1,25             |         | 6,3              |         | 31,5             |         |
|                  | 1,4     |                  | 7,1     |                  | 35,5    |
| 1,6              |         | 8                |         | 40               |         |
|                  | 1,8     |                  | 9       |                  | 45      |
| 2                |         | 10               |         | 50               |         |
|                  | 2,24    |                  | 11,2    |                  | 56      |
| 2,5              |         | 12,5             |         | 63               |         |
|                  | 2,8     |                  | 14      |                  | 71      |
| 3,15             |         | 16               |         | 80               |         |
|                  | 3,55    |                  | 18      |                  | 90      |
| 4                |         | 20               |         |                  |         |
|                  | 4,5     |                  | 22,4    |                  |         |
| 5                |         | 25               |         |                  |         |

**3 Četvrtke**

- 3.1 Mere četvrtke su označene na slici sa vrednostima navedenim u tabeli 2.
- 3.2 Na drškama sa prečnikom  $d$  do 3 mm četvrtka, po pravilu, prelazi u središni šiljak, a sa prečnikom iznad 3 mm na kraju drške izrađuje se središno gnezdo oblika A prema JUS M.A5.210.

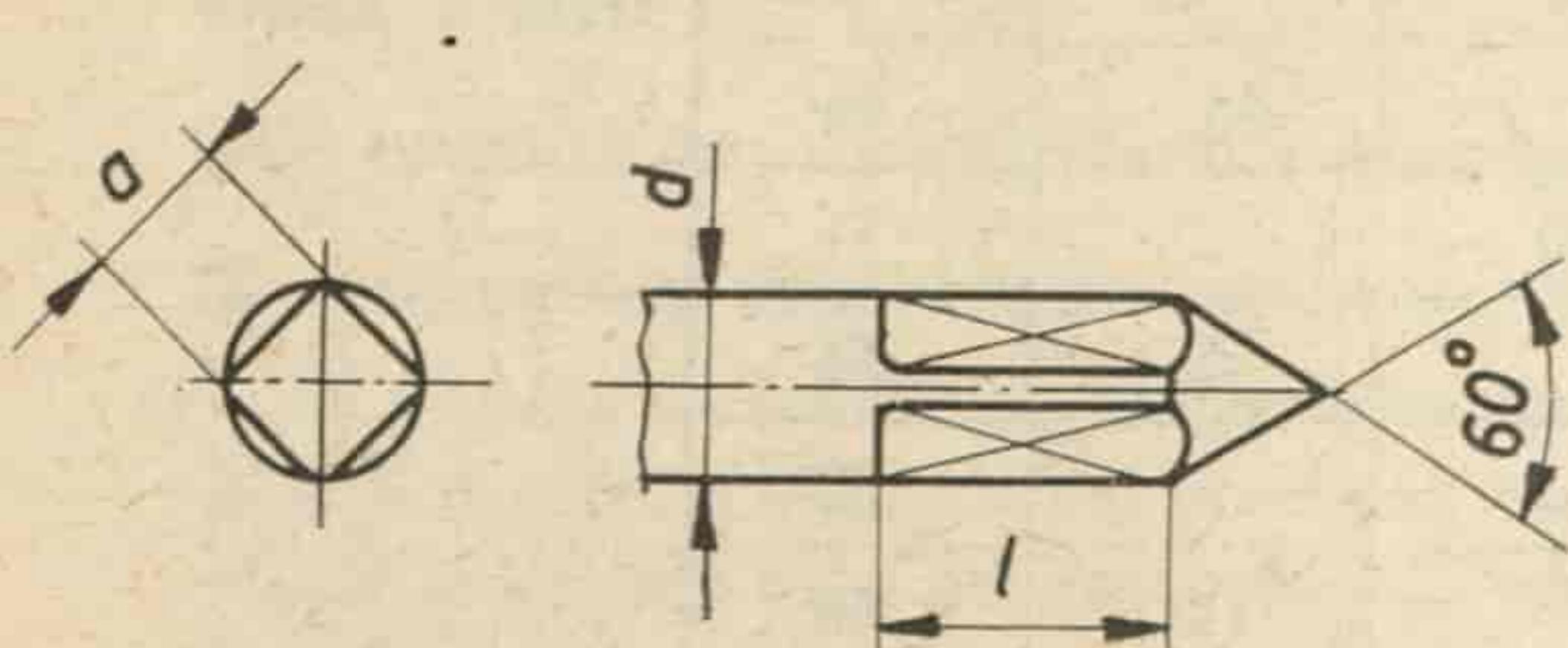
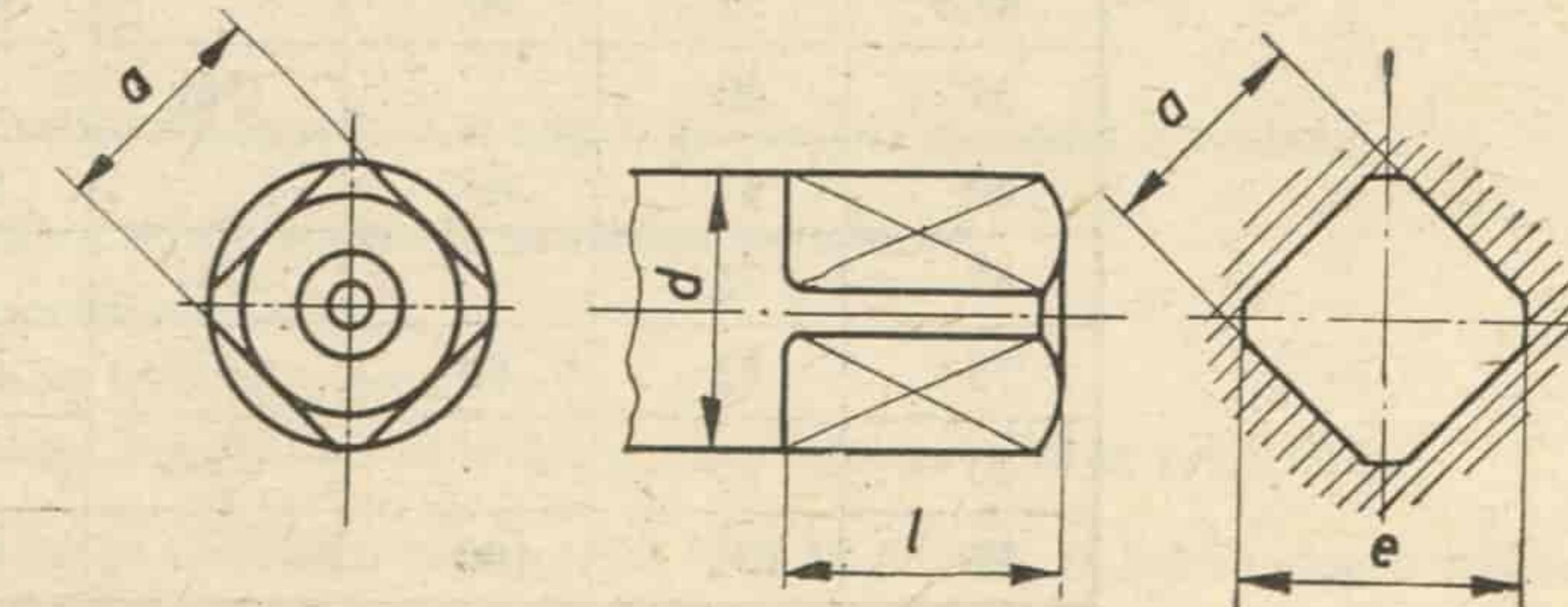
za  $d \leq 3$ za  $d > 3$ 

Tabela 2

Mere u mm

| Područje<br>prečnika drške |      | Prečnik drške              |                            | Četvrtka |          |    |
|----------------------------|------|----------------------------|----------------------------|----------|----------|----|
| <i>d</i><br>od             | do   | <i>d</i><br>osnovni<br>niz | <i>d</i><br>pomoćni<br>niz | <i>a</i> | <i>l</i> |    |
| 1,06                       | 1,18 |                            | (1,12)                     |          | 0,9      |    |
| 1,18                       | 1,32 | 1,25                       |                            | 1        |          | 4  |
| 1,32                       | 1,5  |                            | (1,4)                      |          | 1,12     |    |
| 1,5                        | 1,7  | 1,6                        |                            | 1,25     |          |    |
| 1,7                        | 1,9  |                            | (1,8)                      |          | 1,4      | 4  |
| 1,9                        | 2,12 | 2                          |                            | 1,6      |          |    |
| 2,12                       | 2,36 |                            | (2,24)                     |          | 1,8      |    |
| 2,36                       | 2,65 | 2,5                        |                            | 2        |          | 4  |
| 2,65                       | 3    |                            | (2,8)                      |          | 2,24     |    |
| 3                          | 3,35 | 3,15                       |                            | 2,5      |          | 5  |
| 3,35                       | 3,75 |                            | (3,55)                     |          | 2,8      |    |
| 3,75                       | 4,25 | 4                          |                            | 3,15     |          |    |
| 4,25                       | 4,75 |                            | (4,5)                      |          | 3,55     | 6  |
| 4,75                       | 5,3  | 5                          |                            | 4        |          |    |
| 5,3                        | 6    |                            | (5,6)                      |          | 4,5      | 7  |
| 6                          | 6,7  | 6,3                        |                            | 5        |          |    |
| 6,7                        | 7,5  |                            | (7,1)                      |          | 5,6      | 8  |
| 7,5                        | 8,5  | 8                          |                            | 6,3      |          | 9  |
| 8,5                        | 9,5  |                            | (9)                        |          | 7,1      |    |
| 9,5                        | 10,6 | 10                         |                            | 8        |          | 10 |
| 10,6                       | 11,8 |                            | (11,2)                     |          | 9        | 12 |
| 11,8                       | 13,2 | 12,5                       |                            | 10       |          | 13 |
| 13,2                       | 15   |                            | (14)                       |          | 11,2     | 14 |
| 15                         | 17   | 16                         |                            | 12,5     |          | 16 |
| 17                         | 19   |                            | (18)                       |          | 14       | 18 |
| 19                         | 21,2 | 20                         |                            | 16       |          | 20 |
| 21,2                       | 23,6 |                            | (22,4)                     |          | 18       | 22 |
| 23,6                       | 26,5 | 25                         |                            | 20       |          | 24 |
| 26,5                       | 30   |                            | (28)                       |          | 22,4     | 26 |
| 30                         | 33,5 | 31,5                       |                            | 25       |          | 28 |
| 33,5                       | 37,5 |                            | (35,5)                     |          | 28       | 31 |
| 37,5                       | 42,5 | 40                         |                            | 31,5     |          | 34 |
| 42,5                       | 47,5 |                            | (45)                       |          | 35,5     | 38 |
| 47,5                       | 53   | 50                         |                            | 40       |          | 42 |
| 53                         | 60   |                            | (56)                       |          | 45       | 46 |
| 60                         | 67   | 63                         |                            | 50       |          | 51 |
| 67                         | 75   |                            | (71)                       |          | 56       | 56 |
| 75                         | 85   | 80                         |                            | 63       |          | 62 |
| 85                         | 95   |                            | (90)                       |          | 71       | 68 |
| 95                         | 106  | 100                        |                            | 80       |          | 75 |

#### 4 Tolerancije mera

Za mere prečnika  $d$  navedenih u tabeli 1 i mere  $a$  četvrtke u tabeli 2, propisuju se sledeće tolerancije:

- h11 za mere  $d$  alata bez posebnog zahteva tačnosti u radu,
- h9 za mere  $d$  alata sa posebnim zahtevom tačnosti u radu,
- h11 za mere  $a$  spoljne četvrtke, koja može da odstupa po obliku i položaju u okviru tolerancijskog polja h12,
- h12 za mere  $a$  unutrašnje četvrtke u stezni alat.

#### 5 Označavanje

5.1 U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama, četvrtke po ovom standardu označavaju se oznakom:

**Četvrtka  $d$  JUS K.A2.001**

gde je  $d$  prečnik drške.

Primer: Četvrtka za dršku prečnika  $d = 20$  mm, označava se:

**Četvrtka 20 JUS K.A2.001**

5.2 Ako po ovom standardu mora biti isporučen alat sa četvrtkom, sa posebnim zahtevom tačnosti u radu, onda poručilac mora dopisati iza oznake za prečnik tolerancijsko polje h9.

Primer: Četvrtka za prečnik drške alata  $d = 20$  mm u tolerancijskom polju h9, označava se:

**Četvrtaka 20h9 JUS K.A2.001**

Veza sa drugim standardima

JUS A.A0.001 — Standardni brojevi. Brojčane vrednosti i definicije

JUS M.A5.210 — Sredstva za pridržavanje predmeta na mašinama alatkama. Središna gnezda od  $60^\circ$

DK 621.993: 621.882.082

|  |  |                              |
|--|--|------------------------------|
| Predlog standarda<br>br. 8054                                  | UREZNICI-ISO ZA METRIČKI NAVOJ<br>S TROUGLASTIM ISO-PROFILOM | J U S<br>K. D6. 050<br>1968. |
| <i>ISO-taps for metric threads with triangular ISO-profile</i> |  |                              |

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. april 1969.

Ovaj standard je uskladen sa preporukom Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) br. R 529 (novembar 1966).

#### 1 Predmet standarda

Ovaj standard propisuje oblik i mere urezničkih navoja za urezivanje metričkog navoja prema JUS M.B0.012 sa tolerancijom navoja propisanoj u standardu JUS M.B0.221.

#### 2 Oblik i mera

2.1 Oblik urezničkih navoja po ovom standardu mora odgovarati slikama 1 i 2, a mere vrednostima navedenim u tabeli.

2.2 Za mere prečnika drški  $d$  i mere  $a$  četvrtke, datih u tabeli, propisuju se sledeće tolerancije:

- h9 za mere  $d$  urezničkih navoja sa posebnim zahtevom tačnosti u radu,
- h11 za mere  $d$  urezničkih navoja bez posebnog zahteva tačnosti u radu i
- h11 za mere  $a$  četvrtke, koja može da odstupa po obliku i položaju u okviru tolerancijskog polja h12.

2.3 Za mere  $l_2$ ,  $l_3$  i  $l_4$  navedene u tabeli važe tolerancije slobodnih mera prema JUS M.A1.410, za suženi stepen tačnosti.

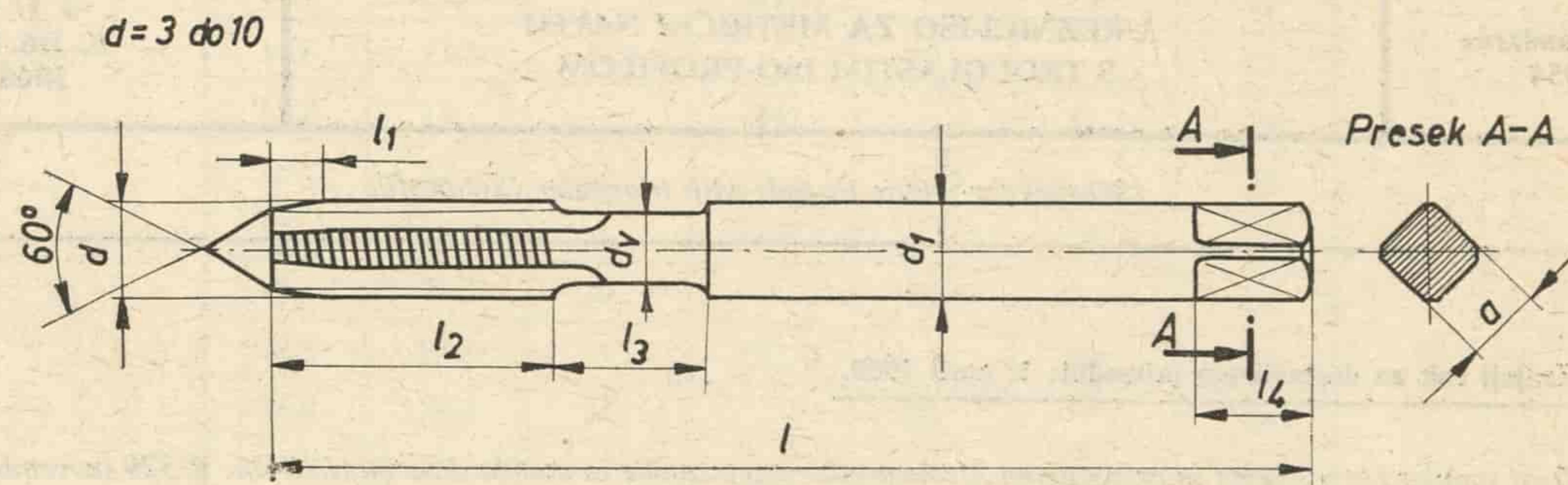
- 2.4 Navoj na urezniku mora biti u granicama tolerancija prema JUS K.D6.005.
- 2.5 Broj, oblik i pravac žlebova određuje proizvođač.
- 2.6 Središna gnezda na urezniku izrađuju se prema JUS M.A5.210, oblik A.

### 3 Vrsta i izrada ureznika

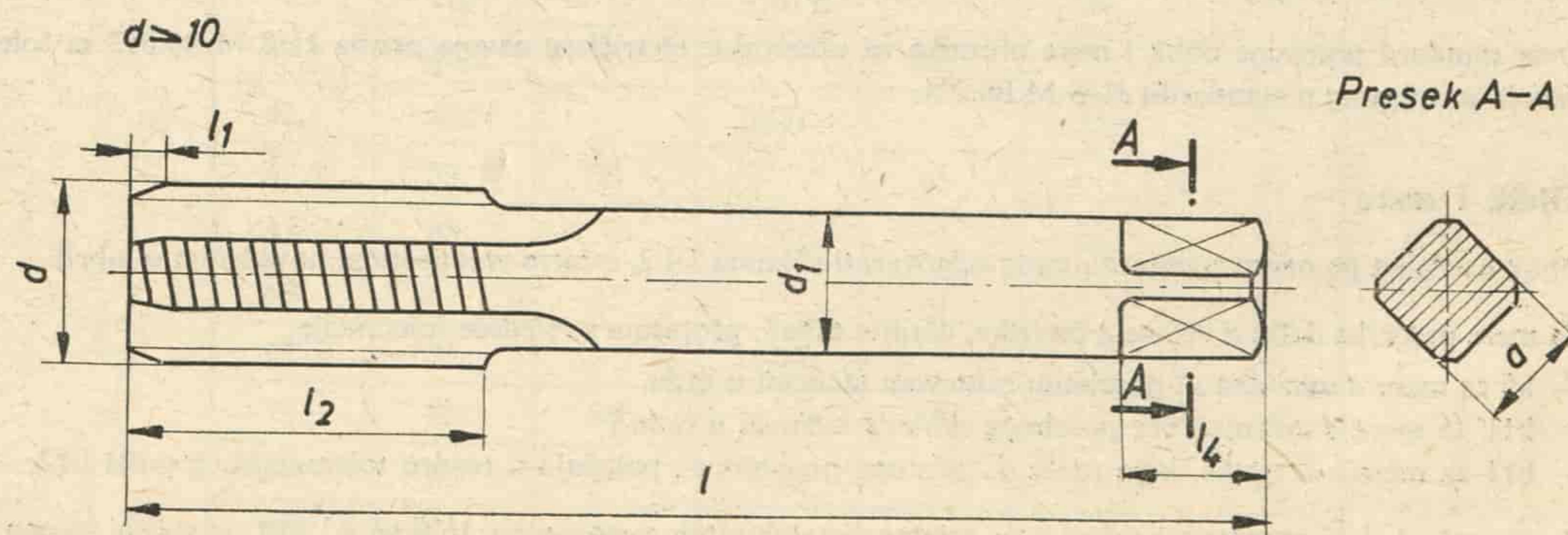
- 3.1 Postupak urezivanja navoja u radni komad može se ostvariti:
- sa jednim ureznikom (mašinski ureznici),
  - u slogu sa dva ureznika i
  - u slogu sa tri ureznika.
- 3.11 Za postupak urezivanja navoja sa jednim ureznikom, ureznik može, zavisno od dužine  $l_1$ , imati ulazni deo sledećih oblika:
- oblik A, sa  $l_1 = 6P$ , u primeni za prolazne rupe,
  - oblik B, sa  $l_1 = 4P$ , sa nagibom grudne površine zubaca, na ulaznom delu ureznika prema osi, u primeni za prolazne rupe,
  - oblik C, sa  $l_1 = 2P$ , u primeni za slepe rupe i
  - oblik D, sa  $l_1 = 4P$ , u primeni za prolazne i slepe rupe sa navojem dovoljno udaljenim od dna.
- 3.12 Za postupak urezivanja navoja sa sloganom ureznika iz 2 komada čine sledeći ureznici:
- ureznik br. 1, sa  $l_1 = 6P$  i
  - ureznik br. 2, sa  $l_1 = 2P$
- 3.13 Za postupak urezivanja navoja sa sloganom ureznika iz 3 komada čine sledeći ureznici:
- ureznik br. 1, sa  $l_1 = 5P$ ,
  - ureznik br. 2, sa  $l_1 = 3,5P$  i
  - ureznik br. 3, sa  $l_1 = 2P$ .
- 3.2 Normalno se po ovom standardu izrađuju ureznici za urezivanje desnog navoja. Ukoliko se zahteva izrada ureznika za levi navoj onda se to mora posebno naznačiti u porudžbini.

### 4 Materijal

- 4.1 Ureznici se izrađuju od materijala prema JUS K.D6.010.
- 4.2 Po izboru proizvođača, ureznici se mogu izrađivati od brzoreznog čelika (izjedna), ili sa reznim delom od brzoreznog čelika čeono navarenim na dršku ureznika od konstrukcionog čelika najmanje zatezne čvrstoće 70 kp/mm<sup>2</sup>.



Slika 1



Slika 2

Mere u mm

| Oznaka navoja | Nazivni prečnik<br><i>d</i> | Korak navoja<br><i>P</i> |                       |                       |          |                       |                       |          | Mere četvrtke po JUS K.A2.001 |  |
|---------------|-----------------------------|--------------------------|-----------------------|-----------------------|----------|-----------------------|-----------------------|----------|-------------------------------|--|
|               |                             |                          | <i>d</i> <sub>1</sub> | <i>d</i> <sub>v</sub> | <i>l</i> | <i>l</i> <sub>2</sub> | <i>l</i> <sub>3</sub> | <i>a</i> | <i>l</i> <sub>4</sub>         |  |
| M3            | 3                           | 0,5                      | 3,15                  | 2,12                  | 48       | 11                    | 7                     | 2,5      | 5                             |  |
| M3,5          | 3,5                         | 0,6                      | 3,55                  | 2,5                   | 50       |                       | 7                     | 2,8      | 5                             |  |
| M4            | 4                           | 0,7                      | 4                     | 2,8                   | 53       | 13                    | 8                     | 3,15     | 6                             |  |
| M4,5          | 4,5                         | 0,75                     | 4,5                   | 3,15                  | 53       |                       | 8                     | 3,55     | 6                             |  |
| M5            | 5                           | 0,8                      | 5                     | 3,55                  | 58       | 16                    | 9                     | 4        | 7                             |  |
| M6            | 6                           | 1                        | 6,3                   | 4,5                   | 66       | 19                    | 11                    | 5        | 8                             |  |
| M7            | 7                           |                          | 7,1                   | 5,3                   | 66       |                       | 11                    | 5,6      | 8                             |  |
| M8            | 8                           | 1,25                     | 8                     | 6                     | 72       | 22                    | 13                    | 6,3      | 9                             |  |
| M9            | 9                           |                          | 9                     | 7,1                   | 72       |                       | 14                    | 7,1      | 10                            |  |
| M10           | 10                          | 1,5                      | 10                    | 7,5                   | 80       | 24                    | 15                    | 8        | 11                            |  |
| M11           | 11                          |                          | 8                     | —                     | 85       | 25                    | —                     | 6,3      | 9                             |  |
| M12           | 12                          | 1,75                     | 10*                   | —                     | 89       | 29                    | —                     | 8        | 11                            |  |
| M14           | 14                          | 2                        | 11,2                  | —                     | 95       | 30                    | —                     | 9        | 12                            |  |
| M16           | 16                          |                          | 12,5                  | —                     | 102      | 32                    | —                     | 10       | 13                            |  |
| M18           | 18                          | 2,5                      | 14                    | —                     | 112      | 37                    | —                     | 11,2     | 14                            |  |
| M20           | 20                          |                          | 14                    | —                     | 112      |                       | —                     | 11,2     | 14                            |  |
| M22           | 22                          | 3                        | 16                    | —                     | 118      | 38                    | —                     | 12,5     | 16                            |  |
| M24           | 24                          |                          | 18                    | —                     | 130      | 45                    | —                     | 14       | 18                            |  |
| M27           | 27                          | 3,5                      | 20                    | —                     | 135      |                       | —                     | 16       | 20                            |  |
| M30           | 30                          |                          | 20                    | —                     | 138      | 48                    | —                     | 16       | 20                            |  |
| M33           | 33                          | 4                        | 22,4                  | —                     | 151      | 51                    | —                     | 18       | 22                            |  |
| M36           | 36                          |                          | 25                    | —                     | 162      | 57                    | —                     | 20       | 24                            |  |
| M39           | 39                          | 4,5                      | 28                    | —                     | 170      | 60                    | —                     | 22,4     | 26                            |  |
| M42           | 42                          |                          | 28                    | —                     | 170      |                       | —                     | 22,4     | 26                            |  |
| M45           | 45                          | 5                        | 31,5                  | —                     | 187      | 67                    | —                     | 25       | 28                            |  |
| M48           | 48                          |                          | 31,5                  | —                     | 187      |                       | —                     | 25       | 28                            |  |
| M52           | 52                          | 5,5                      | 35,5                  | —                     | 200      | 70                    | —                     | 28       | 31                            |  |
| M56           | 56                          |                          | 35,5                  | —                     | 200      |                       | —                     | 28       | 31                            |  |
| M60           | 60                          | 6                        | 40                    | —                     | 221      | 76                    | —                     | 31,5     | 34                            |  |
| M64           | 64                          |                          | 40                    | —                     | 224      | 79                    | —                     | 31,5     | 34                            |  |
| M68           | 68                          | 6                        | 45                    | —                     | 234      |                       | —                     | 35,5     | 38                            |  |

\* Vrednost *d* = 10 ne odgovara preporuci ISO—R 529, već standardu JUS K.A1.001, odnosno preporuci ISO—R 237.

## 5 Označavanje, pakovanje i isporuka

5.1 U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama, ureznici po ovom standardu označavaju se oznakom:

**Ureznik X Md—Y JUS K.D6.050 Z**

gde je:

X: — za mašinske ureznike: oblik ulaznog dela (A, B, C, D), a  
— za slog ureznika: broj ureznika u slogu (2S odn. 3S),

Md — oznaka navoja,

Y — oznaka klase tolerancije navoja prema JUS K.D6.005.

Z — oznaka grupe brzoreznih čelika za ureznike prema JUS K.D6.010.

Primer 1: Mašinski ureznik sa ulaznim delom oblika A, za urezivanje navoja M12 sa tolerancijom u klasi 6H, sa brušenim reznim delom, izrađen od jednog čelika iz grupe brzoreznih čelika SS, označava se:

**Ureznik A M12 — 6H JUS K.D6.050 SS**

Primer 2: Slog ureznika iz 3 komada, za urezivanje navoja M12 sa tolerancijom u klasi 6H, sa nebrušenim reznim delom, izrađen od jednog čelika iz grupe brzoreznih čelika, označava se:

**Ureznik 3S M12—6H JUS K.D6.050 SS nebrušen**

- 5.2 Ako poručilac želi narudžbu ureznika za jedan određen postupak urezivanja navoja definisanim u tač. 3.12, odnosno u tač. 3.13, onda iza oznake navoja mora da doda broj ureznika.

Primer: Ureznik br. 2 iz sloga ureznika iz 3 komada, naveden u primeru 2 u tač. 5.1, označava se:

**Ureznik 3S M12 br. 2—6H JUS K.D6.050 SS**

- 5.3 Ako ureznici po ovom standardu moraju biti isporučeni za urezivanje levog navoja, onda poručilac mora dodati slovo L iza oznake za toleranciju navoja.

Primer: Ureznik naveden u primeru 1 u tač. 5.1, a za urezivanje levog navoja, označava se:

**Ureznik A M12—6H L JUS K.D6.050 SS**

- 5.4 Na dršku mašinskog ureznika stavlju se sledeći podaci:

- znak proizvođača,
- oblik ulaznog dela (A, B, C, D),
- oznaka navoja sa oznakom klase tolerancije, oznaka »ISO« na drškama sa prečnikom iznad 6 mm i
- oznaka grupe brzoreznih čelika.

Primer: Na ureznik naveden u primeru 1 u tač. 5.1 stavlju se sledeći podaci:

**Znak proizvođača A M12—6H ISO SS**

- 5.41 Na dršku ureznika za jedan određen postupak urezivanja navoja definisan u tač. 3.12, odnosno u tač. 3.13 stavlju se sledeći podaci:

- znak proizvođača,
- oznaka navoja sa oznakom klase tolerancije, oznaka »ISO« na drškama sa prečnikom iznad 6 mm,
- oznaka grupe brzoreznih čelika i
- na ureznike br. 1 u slogu iz 2 i 3 komada urezuje se 1 krug, a na ureznike br. 2 u slogu iz 3 komada urezuju se 2 kruga.

Primer: Na ureznik naveden u primeru u tač. 5.2 stavlju se sledeći podaci:

**Znak proizvođača M12—6H ISO SS (urezana 2 kruga)**

**6 Način pakovanja i isporuke ureznika po ovom standardu propisan je u JUS K.D6.010.**

**Veza sa drugim standardima**

JUS K.A2.001 — Prečnici drške i mere četvrtke za obrtne alate

JUS K.D6.010 — Ureznici. Tehnički propisi za izradu i isporuku ureznika (u reviziji)

JUS K.D6.005 — Ureznici. Tolerancije izrade navoja na alatu za metrički navoj s trouglastim ISO — profilom

JUS M.A1.152 — Tolerancije dužinskih mera. Nazivna odstupanja za osovine u toleransijskom polju h

JUS M.A1.410 — Tolerancije u mašinogradnjici. Dozvoljena odstupanja mera ostvarenih obradom skidanjem strugotine

JUS M.A5.210 — Sredstva za pridržavanje predmeta na mašinama alatkama. Središnja gnezda od 60°

JUS M.B0.012 — Metrički navoj s trouglastim ISO-profilom. Navoj s krupnim korakom. Nazivne mere

JUS M.B0.221 — Tolerancije navoja. Osnovi sistema tolerancija metričkog navoja sa trouglastim ISO-profilom

Predlog standarda  
br. 8055UREZNICI-ISO ZA METRIČKI FINI  
NAVOJ S TROUGLASTIM ISO-PROFILOMJ U S  
K. D6. 051  
1968.*ISO-taps for metric threads with triangular ISO-profile***Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. april 1969.***Ovaj standard je usklađen sa preporukom Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) br. R 529 (novembar 1966).***1 Predmet standarda**

Ovaj standard propisuje oblik i mere ureznika za urezivanje metričkog navoja prema JUS M.B0.013, 014, 015, 016, 018, 019, 020 i 021 sa tolerancijom navoja propisanoj u standardu JUS M.B0.221.

**2 Oblik i mere**

- 2.1 Oblik ureznika po ovom standardu mora odgovarati slikama 1 i 2.
- 2.2 Za mere prečnika drški  $d$  i mere  $a$  četvrte, datih u tabeli, propisuju se sledeće tolerancije:
  - h9 za mere  $d$  ureznika sa posebnim zahtevom tačnosti u radu,
  - h11 za mere  $d$  ureznika bez posebnog zahteva tačnosti u radu i
  - h11 za mere  $a$  četvrte, koja može da odstupa po obliku i položaju u okviru toleransijskog polja h12.
- 2.3 Za mere  $l_2$ ,  $l_3$  i  $l_4$  navedene u tabeli važe tolerancije slobodnih mera prema JUS M.A1.410, za suženi stepen tačnosti.
- 2.4 Navoj na urezniku mora biti u granicama tolerancija prema JUS K.D6.005.
- 2.5 Broj, oblik i pravac žlebova određuje proizvođač.
- 2.6 Središna gnezda na urezniku izrađuju se prema JUS M.A5.210, oblik A.

**3 Vrsta i izrada ureznika**

- 3.1 Postupak urezivanja navoja u radni komad može se ostvariti:
  - sa jednim ureznikom (mašinski ureznici),
  - u slogu sa dva ureznika i
  - u slogu sa tri ureznika.
- 3.11 Za postupak urezivanja navoja sa jednim ureznikom, ureznik može, zavisno od dužine  $l_1$ , imati ulazni deo sledećih oblika:
  - oblik A, sa  $l_1 = 6P$ , u primeni za prolazne rupe,
  - oblik B, sa  $l_1 = 4P$ , sa nagibom grudne površine zubaca, na ulaznom delu ureznika prema osi, u primeni za prolazne rupe,
  - oblik C, sa  $l_1 = 2P$ , u primeni za slepe rupe i
  - oblik D, sa  $l_1 = 4P$ , u primeni za prolazne i slepe rupe sa navojem dovoljno udaljenim od dna.
- 3.12 Za postupak urezivanja navoja sa sloganom ureznika iz 2 komada čine sledeći ureznici:
  - ureznik br. 1, sa  $l_1 = 6P$  i
  - ureznik br. 2, sa  $l_1 = 2P$ .
- 3.13 Za postupak urezivanja navoja sa sloganom ureznika iz 3 komada čine sledeći ureznici:
  - ureznik br. 1, sa  $l_1 = 5P$ ,
  - ureznik br. 2, sa  $l_1 = 3,5P$  i
  - ureznik br. 3, sa  $l_1 = 2P$ .
- 3.2 Normalno se po ovom standardu izrađuju ureznici za urezivanje desnog navoja. Ukoliko se zahteva izrada ureznika za levi navoj onda se to mora posebno naznačiti u porudžbini.



— Nastavak tabele

Mere u mm

| Oznaka navoja | Nazivni prečnik<br><i>d</i> | Korak navoja<br><i>P</i> | <i>d<sub>t</sub></i> | <i>d<sub>v</sub></i> | <i>l</i> | <i>l<sub>2</sub></i> | <i>l<sub>3</sub></i> | Mere četvrte po JUS K.A2.001 |                      |
|---------------|-----------------------------|--------------------------|----------------------|----------------------|----------|----------------------|----------------------|------------------------------|----------------------|
|               |                             |                          |                      |                      |          |                      |                      | <i>a</i>                     | <i>l<sub>4</sub></i> |
| M11 × 0,75    | 11                          | 0,75                     | 8                    | —                    | 82       | 22                   | —                    | 6,3                          | 9                    |
| M11 × 1       |                             | 1                        |                      |                      |          |                      |                      |                              |                      |
| M12 × 1       |                             | 1                        |                      |                      |          |                      |                      |                              |                      |
| M12 × 1,25    | 12                          | 1,25                     | 10*                  | —                    | 84       | 24                   | —                    | 8                            | 11                   |
| M12 × 1,5     |                             | 1,5                      |                      |                      | 89       | 29                   |                      |                              |                      |
| M14 × 1       |                             | 1                        |                      |                      |          |                      |                      |                              |                      |
| M14 × 1,25    | 14                          | 1,25                     | 11,2                 | —                    | 90       | 25                   | —                    | 9                            | 12                   |
| M14 × 1,5     |                             | 1,5                      |                      |                      | 95       | 30                   |                      |                              |                      |
| M15 × 1       | 15                          | 1                        | 11,2                 | —                    | 90       | 25                   | —                    | 9                            | 12                   |
| M15 × 1,5     |                             | 1,5                      |                      |                      | 95       | 30                   |                      |                              |                      |
| M16 × 1       | 16                          | 1                        | 12,5                 | —                    | 95       | 25                   | —                    | 10                           | 13                   |
| M16 × 1,5     |                             | 1,5                      |                      |                      | 102      | 32                   |                      |                              |                      |
| M17 × 1       | 17                          | 1                        | 12,5                 | —                    | 95       | 25                   | —                    | 10                           | 13                   |
| M17 × 1,5     |                             | 1,5                      |                      |                      | 102      | 32                   |                      |                              |                      |
| M18 × 1       |                             | 1                        |                      |                      |          |                      |                      |                              |                      |
| M18 × 1,5     | 18                          | 1,5                      | 14                   | —                    | 104      | 29                   | —                    | 11,2                         | 14                   |
| M18 × 2       |                             | 2                        |                      |                      | 112      | 37                   |                      |                              |                      |
| M20 × 1       |                             | 1                        |                      |                      |          |                      |                      |                              |                      |
| M20 × 1,5     | 20                          | 1,5                      | 14                   | —                    | 104      | 29                   | —                    | 11,2                         | 14                   |
| M20 × 2       |                             | 2                        |                      |                      | 112      | 37                   |                      |                              |                      |
| M22 × 1       |                             | 1                        |                      |                      |          |                      |                      |                              |                      |
| M22 × 1,5     | 22                          | 1,5                      | 16                   | —                    | 115      | 35                   | —                    | 12,5                         | 16                   |
| M22 × 2       |                             | 2                        |                      |                      |          |                      |                      |                              |                      |
| M24 × 1       |                             | 1                        |                      |                      |          |                      |                      |                              |                      |
| M24 × 1,5     | 24                          | 1,5                      | 18                   | —                    | 120      | 35                   | —                    | 14                           | 18                   |
| M24 × 2       |                             | 2                        |                      |                      |          |                      |                      |                              |                      |
| M25 × 1       |                             | 1                        |                      |                      |          |                      |                      |                              |                      |
| M25 × 1,5     | 25                          | 1,5                      | 18                   | —                    | 120      | 35                   | —                    | 14                           | 18                   |
| M25 × 2       |                             | 2                        |                      |                      |          |                      |                      |                              |                      |
| M27 × 1       |                             | 1                        |                      |                      |          |                      |                      |                              |                      |
| M27 × 1,5     | 27                          | 1,5                      | 20                   | —                    | 127      | 37                   | —                    | 16                           | 20                   |
| M27 × 2       |                             | 2                        |                      |                      |          |                      |                      |                              |                      |
| M30 × 1       |                             | 1                        |                      |                      |          |                      |                      |                              |                      |
| M30 × 1,5     | 30                          | 1,5                      | 20                   | —                    | 127      | 37                   | —                    | 16                           | 20                   |
| M30 × 2       |                             | 2                        |                      |                      |          |                      |                      |                              |                      |
| M32 × 1,5     |                             | 1,5                      |                      |                      |          |                      |                      |                              |                      |
| M32 × 2       | 32                          | 2                        | 22,4                 | —                    | 137      | 37                   | —                    | 18                           | 22                   |
| M33 × 1,5     |                             | 1,5                      |                      |                      |          |                      |                      |                              |                      |
| M33 × 2       | 33                          | 2                        | 22,4                 | —                    | 137      | 37                   | —                    | 18                           | 22                   |

## Nastavak tabele

Mere u mm

| Oznaka navoja | Nazivni prečnik<br><i>d</i> | Korak navoja<br><i>P</i> | <i>d</i> <sub>1</sub> | <i>d</i> <sub>v</sub> | <i>l</i> | <i>l</i> <sub>2</sub> | <i>l</i> <sub>3</sub> | Mere četvrte po JUS K.A2.001 |                       |
|---------------|-----------------------------|--------------------------|-----------------------|-----------------------|----------|-----------------------|-----------------------|------------------------------|-----------------------|
|               |                             |                          |                       |                       |          |                       |                       | <i>a</i>                     | <i>l</i> <sub>4</sub> |
| M35 × 1,5     | 35                          | 1,5                      | 25                    | —                     | 144      | 39                    | —                     | 20                           | 24                    |
| M36 × 1,5     |                             | 1,5                      |                       |                       | 144      | 39                    |                       |                              |                       |
| M36 × 2       | 36                          | 2                        | 25                    | —                     | 162      | 57                    | —                     | 20                           | 24                    |
| M36 × 3       |                             | 3                        |                       |                       | 149      | 39                    |                       |                              |                       |
| M39 × 1,5     |                             | 1,5                      |                       |                       | 170      | 60                    |                       |                              |                       |
| M39 × 2       | 39                          | 2                        | 28                    | —                     | 149      | 39                    | —                     | 22,4                         | 26                    |
| M39 × 3       |                             | 3                        |                       |                       | 170      | 60                    |                       |                              |                       |
| M40 × 1,5     |                             | 1,5                      |                       |                       | 149      | 39                    |                       |                              |                       |
| M40 × 2       | 40                          | 2                        | 28                    | —                     | 170      | 60                    | —                     | 22,4                         | 26                    |
| M40 × 3       |                             | 3                        |                       |                       | 149      | 39                    |                       |                              |                       |
| M42 × 1,5     |                             | 1,5                      |                       |                       | 170      | 60                    |                       |                              |                       |
| M42 × 2       | 42                          | 2                        | 28                    | —                     | 149      | 39                    | —                     | 22,4                         | 26                    |
| M42 × 3       |                             | 3                        |                       |                       | 170      | 60                    |                       |                              |                       |
| M45 × 1,5     |                             | 1,5                      |                       |                       | 165      | 45                    |                       |                              |                       |
| M45 × 2       | 45                          | 2                        | 31,5                  | —                     | 187      | 67                    | —                     | 25                           | 28                    |
| M45 × 3       |                             | 3                        |                       |                       | 165      | 45                    |                       |                              |                       |
| M48 × 1,5     |                             | 1,5                      |                       |                       | 187      | 67                    |                       |                              |                       |
| M48 × 2       | 48                          | 2                        | 31,5                  | —                     | 165      | 45                    | —                     | 25                           | 28                    |
| M48 × 3       |                             | 3                        |                       |                       | 187      | 67                    |                       |                              |                       |
| M48 × 4       |                             | 4                        |                       |                       | 165      | 45                    |                       |                              |                       |
| M50 × 1,5     |                             | 1,5                      |                       |                       | 187      | 67                    |                       |                              |                       |
| M50 × 2       | 50                          | 2                        | 31,5                  | —                     | 175      | 45                    | —                     | 25                           | 28                    |
| M50 × 3       |                             | 3                        |                       |                       | 200      | 70                    | —                     | 28                           | 31                    |
| M52 × 1,5     |                             | 1,5                      |                       |                       | 175      | 45                    |                       |                              |                       |
| M52 × 2       | 52                          | 2                        | 35,5                  | —                     | 187      | 67                    | —                     | 28                           | 31                    |
| M52 × 3       |                             | 3                        |                       |                       | 175      | 45                    |                       |                              |                       |
| M52 × 4       |                             | 4                        |                       |                       | 187      | 67                    |                       |                              |                       |
| M35 × 1,5     | 35                          | 1,5                      | 25                    | —                     | 144      | 39                    | —                     | 20                           | 24                    |
| M36 × 1,5     |                             | 1,5                      |                       |                       | 144      | 39                    |                       |                              |                       |
| M36 × 2       | 36                          | 2                        | 25                    | —                     | 162      | 57                    | —                     | 20                           | 24                    |
| M36 × 3       |                             | 3                        |                       |                       | 149      | 39                    |                       |                              |                       |
| M39 × 1,5     |                             | 1,5                      |                       |                       | 170      | 60                    | —                     | 22,4                         | 26                    |
| M39 × 2       | 39                          | 2                        | 28                    | —                     | 170      | 60                    | —                     | 22,4                         | 26                    |
| M39 × 3       |                             | 3                        |                       |                       | 149      | 39                    |                       |                              |                       |
| M40 × 1,5     |                             | 1,5                      |                       |                       | 170      | 60                    | —                     | 22,4                         | 26                    |
| M40 × 2       | 40                          | 2                        | 28                    | —                     | 149      | 39                    | —                     | 22,4                         | 26                    |
| M40 × 3       |                             | 3                        |                       |                       | 170      | 60                    |                       |                              |                       |
| M42 × 1,5     |                             | 1,5                      |                       |                       | 149      | 39                    | —                     | 22,4                         | 26                    |
| M42 × 2       | 42                          | 2                        | 28                    | —                     | 170      | 60                    | —                     | 22,4                         | 26                    |
| M42 × 3       |                             | 3                        |                       |                       | 149      | 39                    |                       |                              |                       |

Nastavak tabele

Mere u mm

| Oznaka navoja | Nazivni prečnik<br><i>d</i> | Korak prečnika<br><i>P</i> | <i>d</i> <sub>1</sub> | <i>d</i> <sub>v</sub> | <i>l</i> | <i>l</i> <sub>2</sub> | <i>l</i> <sub>3</sub> | Mere četvrte po JUS K.A2.001 |                       |  |  |
|---------------|-----------------------------|----------------------------|-----------------------|-----------------------|----------|-----------------------|-----------------------|------------------------------|-----------------------|--|--|
|               |                             |                            |                       |                       |          |                       |                       | <i>a</i>                     | <i>l</i> <sub>4</sub> |  |  |
| M45 × 1,5     | 45                          | 1,5                        | 31,5                  | —                     | 165      | 45                    | —                     | 25                           | 28                    |  |  |
| M45 × 2       |                             | 2                          |                       |                       | 187      | 67                    |                       |                              |                       |  |  |
| M45 × 3       |                             | 3                          |                       |                       | 165      | 45                    |                       |                              |                       |  |  |
| M48 × 1,5     |                             | 1,5                        |                       |                       | 187      | 67                    |                       |                              |                       |  |  |
| M48 × 2       | 48                          | 2                          | 31,5                  | —                     | 165      | 45                    | —                     | 25                           | 28                    |  |  |
| M48 × 3       |                             | 3                          |                       |                       | 187      | 67                    |                       |                              |                       |  |  |
| M48 × 4       |                             | 4                          |                       |                       | 165      | 45                    |                       |                              |                       |  |  |
| M50 × 1,5     |                             | 1,5                        |                       |                       | 187      | 67                    |                       |                              |                       |  |  |
| M50 × 2       | 50                          | 2                          | 31,5                  | —                     | 165      | 45                    | —                     | 25                           | 28                    |  |  |
| M50 × 3       |                             | 3                          |                       |                       | 187      | 67                    |                       |                              |                       |  |  |
| M52 × 1,5     |                             | 1,5                        |                       |                       | 175      | 45                    |                       |                              |                       |  |  |
| M52 × 2       |                             | 2                          |                       |                       | 200      | 70                    |                       | 28                           | 31                    |  |  |
| M52 × 3       | 52                          | 3                          | 35,5                  | —                     | 175      | 45                    | —                     |                              |                       |  |  |
| M52 × 4       |                             | 4                          |                       |                       | 200      | 70                    |                       |                              |                       |  |  |
| M55 × 1,5     |                             | 1,5                        |                       |                       | 175      | 45                    |                       |                              |                       |  |  |
| M55 × 2       |                             | 2                          |                       |                       | 200      | 70                    | 28                    | 31                           |                       |  |  |
| M55 × 3       | 55                          | 3                          | 35,5                  | —                     | 175      | 45                    |                       |                              | —                     |  |  |
| M55 × 4       |                             | 4                          |                       |                       | 200      | 70                    |                       |                              |                       |  |  |
| M56 × 1,5     |                             | 1,5                        |                       |                       | 175      | 45                    |                       |                              |                       |  |  |
| M56 × 2       |                             | 2                          |                       |                       | 200      | 70                    | 28                    | 31                           |                       |  |  |
| M56 × 3       | 56                          | 3                          | 35,5                  | —                     | 175      | 45                    |                       |                              | —                     |  |  |
| M56 × 4       |                             | 4                          |                       |                       | 200      | 70                    |                       |                              |                       |  |  |
| M60 × 1,5     |                             | 1,5                        |                       |                       | 221      | 76                    | —                     | 31,5                         | 34                    |  |  |
| M60 × 2       |                             | 2                          |                       |                       | 224      | 79                    |                       |                              |                       |  |  |
| M60 × 3       | 60                          | 3                          | 40                    | —                     | 224      | 79                    | —                     | 31,5                         | 34                    |  |  |
| M60 × 4       |                             | 4                          |                       |                       | 224      | 79                    |                       |                              |                       |  |  |
| M64 × 1,5     |                             | 1,5                        |                       |                       | 224      | 79                    | —                     | 31,5                         | 34                    |  |  |
| M64 × 2       |                             | 2                          |                       |                       | 224      | 79                    |                       |                              |                       |  |  |
| M64 × 3       | 64                          | 3                          | 40                    | —                     | 224      | 79                    | —                     | 31,5                         | 34                    |  |  |
| M64 × 4       |                             | 4                          |                       |                       | 224      | 79                    |                       |                              |                       |  |  |
| M65 × 1,5     |                             | 1,5                        |                       |                       | 224      | 79                    | —                     | 31,5                         | 34                    |  |  |
| M65 × 2       |                             | 2                          |                       |                       | 224      | 79                    |                       |                              |                       |  |  |
| M65 × 3       | 65                          | 3                          | 40                    | —                     | 234      | 79                    | —                     | 35,5                         | 38                    |  |  |
| M65 × 4       |                             | 4                          |                       |                       | 234      | 79                    |                       |                              |                       |  |  |
| M68 × 1,5     |                             | 1,5                        |                       |                       | 234      | 79                    | —                     | 35,5                         | 38                    |  |  |
| M68 × 2       |                             | 2                          |                       |                       | 234      | 79                    |                       |                              |                       |  |  |
| M68 × 3       | 68                          | 3                          | 45                    | —                     | 234      | 79                    | —                     | 35,5                         | 38                    |  |  |
| M68 × 4       |                             | 4                          |                       |                       | 234      | 79                    |                       |                              |                       |  |  |

Nastavak tabele

Mere u mm

| Oznaka navoja | Nazivni prečnik<br><i>d</i> | Korak navoja<br><i>P</i> | <i>d</i> <sub>1</sub> | <i>d</i> <sub>v</sub> | <i>l</i> | <i>l</i> <sub>2</sub> | <i>l</i> <sub>3</sub> | Mere četvrtke po JUS K.A2.001 |                       |  |  |  |  |  |  |
|---------------|-----------------------------|--------------------------|-----------------------|-----------------------|----------|-----------------------|-----------------------|-------------------------------|-----------------------|--|--|--|--|--|--|
|               |                             |                          |                       |                       |          |                       |                       | <i>a</i>                      | <i>l</i> <sub>4</sub> |  |  |  |  |  |  |
| M70 × 1,5     | 70                          | 1,5                      | 45                    | —                     | 234      | 79                    | —                     | 35,5                          | 38                    |  |  |  |  |  |  |
| M70 × 2       |                             | 2                        |                       |                       |          |                       |                       |                               |                       |  |  |  |  |  |  |
| M70 × 3       |                             | 3                        |                       |                       |          |                       |                       |                               |                       |  |  |  |  |  |  |
| M70 × 4       |                             | 4                        |                       |                       |          |                       |                       |                               |                       |  |  |  |  |  |  |
| M70 × 6       |                             | 6                        |                       |                       |          |                       |                       |                               |                       |  |  |  |  |  |  |
| M72 × 1,5     |                             | 1,5                      |                       |                       |          |                       |                       |                               |                       |  |  |  |  |  |  |
| M72 × 2       | 72                          | 2                        | 45                    | —                     | 234      | 79                    | —                     | 35,5                          | 38                    |  |  |  |  |  |  |
| M72 × 3       |                             | 3                        |                       |                       |          |                       |                       |                               |                       |  |  |  |  |  |  |
| M72 × 4       |                             | 4                        |                       |                       |          |                       |                       |                               |                       |  |  |  |  |  |  |
| M72 × 6       |                             | 6                        |                       |                       |          |                       |                       |                               |                       |  |  |  |  |  |  |
| M75 × 1,5     |                             | 1,5                      |                       |                       |          |                       |                       |                               |                       |  |  |  |  |  |  |
| M75 × 2       |                             | 2                        |                       |                       |          |                       |                       |                               |                       |  |  |  |  |  |  |
| M75 × 3       | 75                          | 3                        | 45                    | —                     | 234      | 79                    | —                     | 35,5                          | 38                    |  |  |  |  |  |  |
| M75 × 4       |                             | 4                        |                       |                       |          |                       |                       |                               |                       |  |  |  |  |  |  |
| M76 × 1,5     |                             | 1,5                      |                       |                       |          |                       |                       |                               |                       |  |  |  |  |  |  |
| M76 × 2       |                             | 2                        |                       |                       |          |                       |                       |                               |                       |  |  |  |  |  |  |
| M76 × 3       |                             | 3                        |                       | 50                    | —        | 258                   | 83                    | 40                            | 42                    |  |  |  |  |  |  |
| M76 × 4       |                             | 4                        |                       |                       |          |                       |                       |                               |                       |  |  |  |  |  |  |
| M76 × 6       |                             | 6                        |                       |                       |          |                       |                       |                               |                       |  |  |  |  |  |  |
| M80 × 1,5     | 80                          | 1,5                      | 50                    |                       |          |                       |                       |                               |                       |  |  |  |  |  |  |
| M80 × 2       |                             | 2                        |                       |                       |          |                       |                       |                               |                       |  |  |  |  |  |  |
| M80 × 3       |                             | 3                        |                       |                       |          |                       |                       |                               |                       |  |  |  |  |  |  |
| M80 × 4       |                             | 4                        |                       |                       |          |                       |                       |                               |                       |  |  |  |  |  |  |
| M80 × 6       |                             | 6                        |                       |                       |          |                       |                       |                               |                       |  |  |  |  |  |  |
| M85 × 2       |                             | 2                        |                       |                       |          |                       |                       |                               |                       |  |  |  |  |  |  |
| M85 × 3       | 85                          | 3                        | 50                    | —                     | 261      | 86                    | —                     | 40                            | 42                    |  |  |  |  |  |  |
| M85 × 4       |                             | 4                        |                       |                       |          |                       |                       |                               |                       |  |  |  |  |  |  |
| M85 × 6       |                             | 6                        |                       |                       |          |                       |                       |                               |                       |  |  |  |  |  |  |
| M90 × 2       |                             | 2                        |                       |                       |          |                       |                       |                               |                       |  |  |  |  |  |  |
| M90 × 3       |                             | 3                        |                       | 50                    | —        | 261                   | 86                    | 40                            | 42                    |  |  |  |  |  |  |
| M90 × 4       |                             | 4                        |                       |                       |          |                       |                       |                               |                       |  |  |  |  |  |  |
| M90 × 6       |                             | 6                        |                       |                       |          |                       |                       |                               |                       |  |  |  |  |  |  |
| M95 × 2       | 95                          | 2                        | 56                    | —                     | 279      | 89                    | —                     | 45                            | 46                    |  |  |  |  |  |  |
| M95 × 3       |                             | 3                        |                       |                       |          |                       |                       |                               |                       |  |  |  |  |  |  |
| M95 × 4       |                             | 4                        |                       |                       |          |                       |                       |                               |                       |  |  |  |  |  |  |
| M95 × 6       |                             | 6                        |                       |                       |          |                       |                       |                               |                       |  |  |  |  |  |  |
| M100 × 2      |                             | 2                        |                       |                       |          |                       |                       |                               |                       |  |  |  |  |  |  |
| M100 × 3      |                             | 3                        | 56                    | —                     | 279      | 89                    | —                     | 45                            | 46                    |  |  |  |  |  |  |
| M100 × 4      |                             | 4                        |                       |                       |          |                       |                       |                               |                       |  |  |  |  |  |  |
| M100 × 6      |                             | 6                        |                       |                       |          |                       |                       |                               |                       |  |  |  |  |  |  |

\* Vrednost  $d_1 = 10$  ne odgovara preporuci ISO-R 529, već standardu JUS K.A1.001, odnosno preporuci ISO-R 237.

## 5 Označavanje, pakovanje i isporuka

5.1 U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama, ureznici po ovom standardu označavaju se oznakom:

**Ureznik X Md × P — Y JUS K.D6.051 Z**

gde je:

X: — za mašinske ureznike: oblik ulaznog dela (A, B, C, D), a,  
— za slog ureznika: broj ureznika u slogu (2S odn. 3S).

Md × P — oznaka navoja

Y — oznaka klase tolerancije navoja prema JUS K.D6.005

Z — oznaka grupe brzoreznih čelika za ureznike prema JUS K.D6.010,

Primer 1: Mašinski ureznik sa ulaznim delom oblika A, za urezivanje navoja M12 × 1 sa tolerancijom u klasi 6H, sa brušenim reznim delom, izrađen od jednog čelika iz grupe brzoreznih čelika SS, označava se:

**Ureznik A M12 × 1 — 6H JUS K.D6.051 SS**

Primer 2: Slog ureznika iz 3 komada, za urezivanje navoja M12 × 1 sa tolerancijom u klasi 6H, sa nebrušenim reznim delom, izrađen od jednog čelika iz grupe brzoreznih čelika SS, označava se:

**Ureznik 3S M12 × 1 — 6H JUS K.D6.051 SS nebrušen**

5.2 Ako poručilac želi narudžbu ureznika za jedan određen postupak urezivanja navoja definisanim u tač. 3.12, odnosno u tač. 3.13, onda iza oznake navoja mora da doda broj ureznika.

Primer: Ureznik br. 2 iz sloga ureznika iz 3 komada navedenim u primeru 2 u tač. 5.1, označava se:

**Ureznik 3S M12 × 1 br. 2 — 6H JUS K.D6.051 SS nebrušen**

5.3 Ako ureznici po ovom standardu moraju biti isporučeni za urezivanje levog navoja, onda poručilac mora dodati slovo L iza oznake za toleranciju navoja.

Primer: Ureznik naveden u primeru 1 u tač. 5.1, a za urezivanje levog navoja, označava se:

**Ureznik A M12 × 1 — 6H L JUS K.D6.050 SS**

5.4 Na dršku mašinskog ureznika stavljuju se sledeći podaci:

- znak proizvođača,
- oblik ulaznog dela (A, B, C, D),
- oznaka navoja sa oznakom klase tolerancije, oznaka „ISO“ na drškama sa prečnikom iznad 6 mm i
- oznaka grupe brzoreznih čelika.

Primer: Na ureznik naveden u primeru 1 u tač. 5.1 stavljuju se sledeći podaci:

**Znak proizvođača A M12 × 1 — 6H ISO SS**

5.41 Na dršku ureznika za jedan određen postupak urezivanja navoja definisan u tač. 3.12, odnosno u tač. 3.13 stavljuju se sledeći podaci:

- znak proizvođača,
- oznaka navoja sa oznakom klase tolerancije, oznaka »ISO« na dršku sa prečnikom iznad 6 mm,
- oznaka grupe brzoreznih čelika i
- na ureznik br. 1 u slogu iz 2 i 3 komada urezuje se 1 krug, a na ureznike br. 2 u slogu iz 3 komada urezuju se 2 kruga.

Primer: Na ureznik naveden u primeru u tač. 5.2 stavljuju se sledeći podaci:

**Znak proizvođača M12 × 1 — 6H ISO SS (urezana 2 kruga)**

## 6 Način pakovanja i isporuke ureznika po ovom standardu propisan je u JUS K.D6.010.

Veza sa drugim standardima

JUS K.A2.001 — Prečnici drške i mere četvrtke za obrtne alate

JUS K.D6.010 — Ureznici. Tehnički propisi za izradu i isporuku ureznika (u reviziji)

JUS K.D6.005 — Ureznici. Tolerancije izrade navoja na alatu za metrički navoj s trouglastim ISO-profilom

JUS M.A1.152 — Tolerancije dužinskih mera. Nazivna odstupanja za osovine u tolerancijskom polju h

JUS M.A1.410 — Tolerancije u mašinogradnji. Dozvoljena odstupanja mera ostvarenih obradom skidanjem strugotine

JUS M.A5.210 — Sredstva za pridržavanje predmeta na mašinama alatkama. Središnja gnezda od 60°

JUS M.B0.013 — Metrički navoj s trouglastim ISO-profilom. Fini navoj s korakom 6 mm. Nazivne mere

JUS M.B0.014 — Metrički navoj s trouglastim ISO-profilom. Fini navoj s korakom 4 mm. Nazivne mere

JUS M.B0.015 — Metrički navoj s trouglastim ISO-profilom. Fini navoj s korakom 3 mm. Nazivne mere

JUS M.B0.016 — Metrički navoj s trouglastim ISO-profilom. Fini navoj s korakom 2 mm. Nazivne mere

JUS M.B0.018 — Metrički navoj s trouglastim ISO-profilom. Fini navoj s korakom 1,5 mm. Nazivne mere

JUS M.B0.019 — Metrički navoj s trouglastim ISO-profilom. Fini navoj s korakom 1,25, odnosno 1 mm. Nazivne mere

JUS M.B0.020 — Metrički navoj s trouglastim ISO-profilom. Fini navoj s korakom 0,75, odnosno 0,5 mm. Nazivne mere

JUS M.B0.021 — Metrički navoj s trouglastim ISO-profilom. Fini navoj s korakom 0,35, odnosno 0,2 mm. Nazivne mere

JUS M.B0.221 — Tolerancije navoja. Osnovi sistema tolerancija metričkog navoja sa trouglastim ISO-profilom

Predlog standarda  
br. 8056KONTENERI  
Dimenzije i maksimalne bruto maseJ U S  
M.Z2.351  
1968.*Freight containers. Dimensions and ratings***Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1 april 1969.***Ovaj standard je uskladen sa ISO preporukama (ISO Recomendation) R 668. 1. izdanje od februara 1968. god.***1 Predmet standarda**

Ovaj standard propisuje mere i maksimalne bruto težine kontenera za transport robe.

**2 Definicija**

- 2.1 Kontener po ovom standardu je pomoćno transportno sredstvo od najmanje 1 m<sup>3</sup> unutarnje zapremine, predviđeno za kombinovani transport drumskim i šinskim vozilima i brodovima, snabdeveno elementima za pričvršćivanje na vozila, koji dozvoljavaju lako i brzo pretovarivanje sa jednog na drugi tip vozila, bez potrebe da se međufazno pretovaruje transportovana roba.
- 2.2 Po svojoj konstrukciji je dovoljno čvrsto, da se može ponavljano upotrebljavati i omogućava lako punjenje i praznjene.
- 2.3 U izrazu kontener nisu obuhvaćeni ni prevozno sredstvo niti uobičajeno pakovanje robe.
- 2.4 Izraz maksimalna bruto masa kontenera znači maksimalno dozvoljenu ukupnu težinu kontenera sa utovarenom robom zajedno.

**3 Klasifikacija i oznake kontenera**

Ovim standardom obuhvaćene su dve serije kontenera:

- Konteneri serije 1 sa poprečnim presekom od 2.435 mm × 2.435 mm (8 ft × 8 ft) navedeni su u tabeli 1.
- Konteneri serije 2 sa visinom od 2100 mm (6 ft 10 1/2 in) navedeni su u tabeli 2.

Tabela 1. Nazivne veličine kontenera serije 1.

| Oznake<br>kontenera | S e r i j a 1. |    |        |    |                |    |    |
|---------------------|----------------|----|--------|----|----------------|----|----|
|                     | Visina         |    | Širina |    | Nazivna dužina |    |    |
|                     | mm             | ft | mm     | ft | mm*            | ft | in |
| 1 A                 | 2435           | 8  | 2435   | 8  | 12000          | 40 |    |
| 1 B                 | 2435           | 8  | 2435   | 8  | 9000           | 30 |    |
| 1 C                 | 2435           | 8  | 2435   | 8  | 6000           | 20 |    |
| 1 D                 | 2435           | 8  | 2435   | 8  | 3000           | 10 |    |
| 1 E                 | 2435           | 8  | 2435   | 8  | 2000           | 6  |    |
| 1 F                 | 2435           | 8  | 2435   | 8  | 1500           | 5  |    |

\* Tačne mere u mm date su u tabeli 3.

Tabela 2. Nazivne veličine kontenera serije 2.

| Oznake<br>kontenera | S e r i j a 2. |    |    |        |     |    |        |     |    |
|---------------------|----------------|----|----|--------|-----|----|--------|-----|----|
|                     | Visina         |    |    | Širina |     |    | Dužina |     |    |
|                     | mm             | ft | in | mm     | ft* | in | mm     | ft* | in |
| 2 A                 | 2100           | 6  | 11 | 2300   | 7   | 7  | 2920   | 9   | 7  |
| 2 B                 | 2100           | 6  | 11 | 2100   | 6   | 11 | 2400   | 7   | 11 |
| 2 C                 | 2100           | 6  | 11 | 2300   | 7   | 7  | 1450   | 4   | 9  |

\* Tačne mere u ft date su u tabeli 3.

## 4 Spoljne mere i maksimalne bruto težine

4.1 Spoljne mere, tolerancije i maksimalne bruto težine date su u tabeli 3.

Tabela 3. Spoljne mere, tolerancije i maksimalne bruto težine

| Oznake kontenera | visina |                |        |                | širina |                |        |                | dužina |                |          |                   | Maksimalna bruto težina tona |
|------------------|--------|----------------|--------|----------------|--------|----------------|--------|----------------|--------|----------------|----------|-------------------|------------------------------|
|                  | mm     | tolerancije mm | ft in  | tolerancije in | mm     | tolerancije mm | ft in  | tolerancije in | mm     | tolerancije mm | ft in    | tolerancija in    |                              |
| 1 A              | 2 435  | +3<br>-2       | 8      | 0<br>-0,1875   | 2 435  | +3<br>-2       | 8      | 0<br>+0,1875   | 1 2190 | +2<br>-8       | 40       | 0<br>-0,375       | 30                           |
| 1 B              | 2 435  | +3<br>-2       | 8      | 0<br>-0,1875   | 2 435  | +3<br>-2       | 8      | 0<br>-0,1875   | 9 125  | 0<br>-10       | 29 11,25 | 0<br>-0,375       | 25                           |
| 1 C              | 2 435  | +3<br>-2       | 8      | 0<br>-0,1875   | 2 435  | +3<br>-2       | 8      | 0<br>-0,1875   | 6 055  | +3<br>-3       | 19 10,5  | 0<br>-0,25        | 20                           |
| 1 D              | 2 435  | +3<br>+2       | 8      | 0<br>-0,1875   | 2 435  | +3<br>-2       | 8      | 0<br>-0,1875   | 2 990  | +1<br>-4       | 9 9,75   | 0<br>-0,1875      | 10                           |
| 1 E              | 2 435  | +3<br>-2       | 8      | 0<br>-0,1875   | 2 435  | +3<br>-2       | 8      | 0<br>-0,1875   | 1 965  | +3<br>-2       | 6 5,5    | 0<br>-0,1875      | 7                            |
| 1 F              | 2 435  | +3<br>-2       | 8      | 0<br>-0,1875   | 2 435  | +3<br>-2       | 8      | 0<br>-0,1875   | 1 460  | 0<br>-3        | 4 9,5    | 0<br>-0,125       | 5                            |
| 2 A              | 2 100  | 0<br>-5        | 6 10,5 | +0,1875<br>0   | 2 300  | 0<br>-5        | 7 6,5  | +0,1875<br>0   | 2 920  | 0<br>-5        | 9 7      | 0<br>-0,1875      | 7                            |
| 2 B              | 2 100  | 0<br>-5        | 6 10,5 | +0,1875<br>0   | 2 100  | 0<br>-5        | 6 10,5 | +0,1875<br>0   | 2 400  | 0<br>-5        | 7 10,5   | 0<br>-0,1875      | 7                            |
| 2 C              | 2 100  | 0<br>-5        | 6 10,5 | +0,1875<br>0   | 2 300  | 0<br>-5        | 7 6,5  | +0,1875<br>0   | 1 450  | 0<br>-5        | 4 9      | +0,0625<br>-0,125 | 7                            |

1 tona = 1000 kg = 2240 funti (razlika od 1,6% se zanemaruje)

4.2 Mere i tolerancije su određene merenjem na temperaturi od 20 °C (68 °F). Merenja na drugoj temperaturi biće odgovarajuće korigovana.

## 5 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u narudžbinama, konteneri po ovom standardu označavaju se brojem i slovom serije, kao i visinom, širinom i dužinom. Npr:

Kontener 1 C — 2.435 × 2.435 × 6.055 m

ili Kontener 2 A — 2.100 × 2.300 × 2.920 m

## ANOTACIJA PREDLOGA JUGOSLOVENSKOG STANDARDA IZ OBLASTI VATROSTALNOG MATERIJALA

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. april 1969.

- Ovim se stavljuju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:
- |   |              |
|---|--------------|
| Predlog br. 8057 Terminologija. Opis izraza. Lista I. Opšti izrazi ..                               | JUS B.D6.050 |
| Predlog br. 8058 Terminologija. Opis izraza. Lista II. Sirovine i minerali .....                    | JUS B.D6.051 |
| Predlog br. 8059 Terminologija. Opis izraza. Lista III. Proizvodnja .....                           | JUS B.D6.052 |
| Predlog br. 8060 Terminologija. Opis izraza. Lista IV. Tipovi vatrostalnog materijala .....         | JUS B.D6.053 |
| Predlog br. 8061 Terminologija. Opis izraza. Lista V. Peći i upotreba vatrostalnog materijala ..... | JUS B.D6.054 |
| Predlog br. 8062 Terminologija. Opis izraza. Lista VI. Karakteristike u metode ispitivanja .....    | JUS B.D6.055 |
| Predlog br. 8063 Terminologija na šest jezika .....   | JUS B.D6.056 |

Predlozi standarda su izrađeni na bazi predloga preporuke No 491 Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO, tehničkog komiteta za vatrostalni materijal ISO/TC 33.

Pomenuti predlozi standarda dostavljeni su na razmatranje i davanje mišljenja zainteresovanim preduzećima, institutima i ostalim organizacijama.

Interesenti koji predloge nisu dobili mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, Cara Uroša 54) sa zahtevom da im se predlozi dostave.

#### ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA IZ OBLASTI MEDICINSKOG STAKLA

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. april 1969.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći predlog jugoslovenskog standarda:  
**Predlog br. 8064** Medicinsko staklo — Bočice za antibiotike od

20 ml ..... JUS B.E4.094

Predlog je posebno odštampan i poslat zainteresovanim preduzećima, ustanovama i organizacijama.

Interesenti koji ovaj predlog ne budu primili mogu da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, pošt. fah 933, da im predlog bude naknadno dostavljen.

#### ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA IZ OBLASTI ZAŠTITE OD KOROZIJE PREMAZNIM SREDSTVIMA

Krajnji rok za dostavljanje primedbi 1. april 1969.

Ovim se stavljuju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:  
**Predlog br. 8065** Zaštita od korozije. Premazno sredstvo, smeđe, sa

oksidom gvožđa. I pokrivni premaz ..... JUS C.T7.379

**Predlog br. 8066** Zaštita od korozije. Premazno sredstvo na bazi

tera sa puniocem. I pokrivni premaz ..... JUS C.T7.366

**Predlog br. 8067** Zaštita od korozije. Emulzija na bazi tera sa

puniocem ..... JUS C.T7.365

**Predlog br. 8068** Zaštita od korozije. Premazno sredstvo na bazi

bitumena i aluminijuma u prahu. II pokrivni pre-  
maz. Tip B ..... JUS C.T7.364

**Predlog br. 8069** Zaštita od korozije. Emulzija na bazi bitumena

sa puniocem. II pokrivni premaz ..... JUS C.T7.363

**Predlog br. 8070** Zaštita od korozije. Premazno sredstvo, zeleno,

kombinovano. II pokrivni premaz ..... JUS C.T7.333

**Predlog br. 8071** Zaštita od korozije. Premazno sredstvo, zeleno,

II pokrivni premaz ..... JUS C.T7.332

**Predlog br. 8072** Zaštita od korozije. Osnovno premazno sredstvo

na bazi kalcijumplumbata ..... JUS C.T7.320

**Predlog br. 8073** Zaštita od korozije. Premazivanje novih železni-

čkih teretnih kola. (Zatvorena, otvorena i plato-  
-kola) ..... JUS C.T7.450

**Predlog br. 8074** Zaštita od korozije. Premazivanje novih železni-

čkih putničkih kola ..... JUS C.T7.420

**Predlog br. 8075** Zaštita od korozije. Premazivanje novih železni-

čkih kola-hladnjača srednje i jake izolacije .... JUS C.T7.421

**Predlog br. 8076** Zaštita od korozije. Premazno sredstvo, zeleno,

za natpise ..... JUS C.T7.397

**Predlog br. 8077** Zaštita od korozije. Premazno sredstvo, crveno,

za natpise ..... JUS C.T7.396

**Predlog br. 8078** Zaštita od korozije. Premazno sredstvo, žuto, za

natpise ..... JUS C.T7.395

**Predlog br. 8079** Zaštita od korozije. Premazno sredstvo, belo, za

natpise, na bazi stirolizirane alkidne smole .. JUS C.T7.394

Navedeni predlozi standarda umnoženi su i dostavljeni na mišljenje zainteresovanim proizvođačima, potrošačima, ustanovama i organizacijama.

Predloge su izradili stručnjaci Biroa za standardizaciju Jugoslovenskih železnica u saradnji sa industrijom boja i lakova i Jugoslovenskim zavodom za standardizaciju.

Interesenti koji gornje predloge nisu dobili mogu da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, ul. Cara Uroša br. 54, pošt. fah 933, tel. 26-427 lokal 09), sa zahtevom da im se isti naknadno dostave.

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA  
IZ OBLASTI DROGA I LEKOVA**

**Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. april 1969.**

Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

|                  |  |              |
|------------------|--|--------------|
| Predlog br. 8080 | Individualni prvi zavoji sa jastučetom ..... | JUS F.Z1.070 |
| Predlog br. 8081 | Sterilne komprese od gaze .....              | JUS F.Z1.075 |
| Predlog br. 8082 | Trougle marame .....                         | JUS F.Z1.080 |
| Predlog br. 8083 | Elastični zavoji .....                       | JUS F.Z1.085 |
| Predlog br. 8084 | Celulozna vata .....                         | JUS F.Z1.090 |
| Predlog br. 8085 | Pelene, paketi .....                         | JUS F.Z1.095 |

Predlozi su posebno odštampani i poslati zainteresovanim preduzećima, ustanovama i organizacijama.

Interesenti koji ove predloge ne budu primili mogu da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, pošt. fah 933) da im predlozi budu naknadno dostavljeni.

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA  
ZA POSTUPAK UZIMANJA I PRIPREMU UZORAKA  
HEMIJSKIH PROIZVODA**

**Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. april 1969.**

Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći predlog jugoslovenskog standarda za metode uzimanja i pripremu uzoraka hemijskih proizvoda:

|                  |  |              |
|------------------|--|--------------|
| Predlog br. 8086 | Postupak uzimanja i pripreme uzoraka hemijskih proizvoda ..... | JUS H.B8.001 |
|------------------|--|--------------|

Ovaj predlog standarda je pripremljen na bazi Međunarodne preporuke Tehničkog komiteta za hemiju ISO/TC 47.

Zainteresovana preduzeća, ustanove, institucije i pojedinci koji nisu dobili navedeni predlog, mogu ga naknadno pribaviti ako se obrate na adresu Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju (Beograd, pošt. fah 933).

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA  
IZ OBLASTI BAZNE HEMIJSKE INDUSTRije**

**Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. april 1969.**

Ovim se stavlju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

|                  |   |              |
|------------------|---|--------------|
| Predlog br. 8087 | Bazne hemikalije. Anhidrid maleinske kiseline ..                    | JUS H.B7.041 |
| Predlog br. 8088 | Bazne hemikalije. Kriolit (Natrijum-aluminijum fluorid) .....       | JUS H.B1.060 |
| Predlog br. 8089 | Bazne hemikalije. Monohlorsirčetna kiselina ..                      | JUS H.B6.050 |
| Predlog br. 8090 | Bazne hemikalije. Paraformaldehid, tehnički (Polioksimetilen) ..... | JUS H.B6.060 |
| Predlog br. 8091 | Bazne hemikalije. Mravlja kiselina, tehnička ..                     | JUS H.B6.055 |

Navedeni predlozi standarda izrađeni su na bazi nacrta Međunarodnih preporuka Tehničkog komiteta za hemiju ISO/TC 47.

Zainteresovana preduzeća, ustanove i institucije koje nisu dobile navedene predloge mogu ih naknadno dobiti ako se obrate na adresu Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju (Beograd, pošt. fah 933).

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA  
ZA METODE ISPITIVANJA TEHNIČKOG IZOPROPILALKOHOLA**

**Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. april 1969.**

Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći predlog jugoslovenskog standarda za metode ispitivanja tehničkog izopropilalkohola:

|                  |  |              |
|------------------|--|--------------|
| Predlog br. 8092 | Izopropilalkohol, tehnički. Uzimanje uzorka i metode ispitivanja ..... | JUS H.B8.251 |
|------------------|--|--------------|

Ovaj predlog standarda je pripremljen na bazi nacrtta Međunarodne preporuke br. 655 — Tehničkog komiteta za hemiju ISO/TC 47.

Zainteresovana preduzeća, ustanove, institucije i pojedinci koji nisu dobili navedeni predlog mogu ga nakanadno pribaviti ako se obrate na adresu Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju (Beograd, pošt. fah 933).

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA  
IZ OBLASTI BOJA, LAKOVA, NJIMA SLIČNIH PROIZVODA  
I NJIHOVIH SIROVINA**

**Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. april 1969.**

Ovim se stavljuju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

|                         |   |                     |
|-------------------------|---|---------------------|
| <b>Predlog br. 8093</b> | Nitrokot za prskanje za potrebe železnica ..... | <b>JUS H.C6.060</b> |
| <b>Predlog br. 8094</b> | Epoksikit za potrebe železnica .....            | <b>JUS H.C6.070</b> |

Navedeni predlozi standarda umnoženi su i dostavljeni na mišljenje zainteresovanim proizvođačima, potrošačima, ustanovama i organizacijama.

Predloge su izradili stručnjaci Biroa za standardizaciju Jugoslovenskih železnica u saradnji sa industrijom boja i lakova i Jugoslovenskim zavodom za standardizaciju.

Interesenti koji gornje predloge nisu dobili mogu da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, ul. Cara Uroša 54, pošt. fah 933, tel. 26-427/lok. 09) sa zahtevom da im se isti naknadno dostave.

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA  
OBLAST: RADNI I MERNI ALAT I PRIBOR  
GRUPA: KLJUČEVI I ODVIJAČI**

**Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. april 1969.**

Ovim se stavljuju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

|                         |  |                     |
|-------------------------|--|---------------------|
| <b>Predlog br. 8095</b> | Klučevi za navrtke i vijke. Tehnički uslovi za izradu, prijem i isporuku, revizija ..... | <b>JUS K.G5.010</b> |
|-------------------------|--|---------------------|

|                         |                             |                     |
|-------------------------|-----------------------------|---------------------|
| <b>Predlog br. 8096</b> | Parovi otvora klučeva ..... | <b>JUS K.G5.012</b> |
|-------------------------|-----------------------------|---------------------|

|                         |  |                     |
|-------------------------|--|---------------------|
| <b>Predlog br. 8097</b> | Klučevi otvoreni dvostrani, isečeni iz čeličnog lima ..... | <b>JUS K.G5.019</b> |
|-------------------------|--|---------------------|

|                         |   |                     |
|-------------------------|---|---------------------|
| <b>Predlog br. 8098</b> | Klučevi otvoreni jednostrani, kratki (udarni), revizija ..... | <b>JUS K.G5.022</b> |
|-------------------------|---|---------------------|

|                         |  |                     |
|-------------------------|--|---------------------|
| <b>Predlog br. 8099</b> | Klučevi otvoreni jednostrani, isečeni iz čeličnog lima ..... | <b>JUS K.G5.023</b> |
|-------------------------|--|---------------------|

|                         |  |                     |
|-------------------------|--|---------------------|
| <b>Predlog br. 8100</b> | Klučevi otvoreni jednostrani, podešljivi ..... | <b>JUS K.G5.024</b> |
|-------------------------|--|---------------------|

|                         |   |                     |
|-------------------------|---|---------------------|
| <b>Predlog br. 8101</b> | Klučevi okasti četvorougaoni, jednostrani ..... | <b>JUS K.G5.031</b> |
|-------------------------|---|---------------------|

|                         |  |                     |
|-------------------------|--|---------------------|
| <b>Predlog br. 8102</b> | Odvijači šestougaoni dvostrani, savijeni, revizija ..... | <b>JUS K.G5.040</b> |
|-------------------------|--|---------------------|

|                         |   |                     |
|-------------------------|---|---------------------|
| <b>Predlog br. 8103</b> | Odvijači šestougaoni dvostrani, savijeni sa vodicom ..... | <b>JUS K.G5.041</b> |
|-------------------------|---|---------------------|

|                         |   |                     |
|-------------------------|---|---------------------|
| <b>Predlog br. 8104</b> | Klučevi nasadni šestougaoni, jednostrani, masivni ..... | <b>JUS K.G5.050</b> |
|-------------------------|---|---------------------|

|                         |  |                     |
|-------------------------|--|---------------------|
| <b>Predlog br. 8105</b> | Klučevi nasadni šestougaoni, cevasti, revizija ..... | <b>JUS K.G5.051</b> |
|-------------------------|--|---------------------|

|                         |   |                     |
|-------------------------|---|---------------------|
| <b>Predlog br. 8106</b> | Klučevi nasadni šestougaoni, dvostrani, masivni ..... | <b>JUS K.G5.053</b> |
|-------------------------|---|---------------------|

|                         |   |                     |
|-------------------------|---|---------------------|
| <b>Predlog br. 8107</b> | Klučevi nasadni šestougaoni, dvostrani, cevasti ..... | <b>JUS K.G5.054</b> |
|-------------------------|---|---------------------|

|                         |   |                     |
|-------------------------|---|---------------------|
| <b>Predlog br. 8108</b> | Umeci nasadni, sa običnim ili duplim šestougao-nikom i unutarnjom četvrtkom, za ručno okretanje ..... | <b>JUS K.G5.055</b> |
|-------------------------|---|---------------------|

|                         |  |                     |
|-------------------------|--|---------------------|
| <b>Predlog br. 8109</b> | Spojne četvrtke unutarnje i spoljne, za nasadne umetke i delove za okretanje ..... | <b>JUS K.G5.058</b> |
|-------------------------|--|---------------------|

|                         |  |                     |
|-------------------------|--|---------------------|
| <b>Predlog br. 8110</b> | Klučevi nasadni četvorougaoni sa šipkom, revi-zija ..... | <b>JUS K.G5.060</b> |
|-------------------------|--|---------------------|

|                         |  |                     |
|-------------------------|--|---------------------|
| <b>Predlog br. 8111</b> | Klučevi jednostrani za vijke sa krstastom glavom ..... | <b>JUS K.G5.084</b> |
|-------------------------|--|---------------------|

|                         |   |                     |
|-------------------------|---|---------------------|
| <b>Predlog br. 8112</b> | Klučevi okasti dvostrani, ravni i savijeni, revi-zija ..... | <b>JUS K.G5.090</b> |
|-------------------------|---|---------------------|

|                         |  |                     |
|-------------------------|--|---------------------|
| <b>Predlog br. 8113</b> | Klučevi okasti dvostrani, izvijeni, revizija ..... | <b>JUS K.G5.091</b> |
|-------------------------|--|---------------------|

|                         |   |                     |
|-------------------------|---|---------------------|
| <b>Predlog br. 8114</b> | Klučevi okasti dvostrani, malo izvijeni ..... | <b>JUS K.G5.092</b> |
|-------------------------|---|---------------------|

|                         |  |                     |
|-------------------------|--|---------------------|
| <b>Predlog br. 8115</b> | Klučevi kombinovani okasti, otvoreni ..... | <b>JUS K.G5.093</b> |
|-------------------------|--|---------------------|

|                         |                                  |                     |
|-------------------------|----------------------------------|---------------------|
| <b>Predlog br. 8116</b> | Klučevi okasti jednostrani ..... | <b>JUS K.G5.095</b> |
|-------------------------|----------------------------------|---------------------|

|                  |  |              |
|------------------|--|--------------|
| Predlog br. 8117 | Ključevi okasti jednostrani, kratki (udarni) . . . . . | JUS K.G5.096 |
| Predlog br. 8118 | Šipke za nasadne ključeve, revizija . . . . .          | JUS K.G5.300 |
| Predlog br. 8119 | Okretač sa spoljnom četvrtkom . . . . .                | JUS K.G5.310 |
| Predlog br. 8120 | Okretač sa spoljnom četvrtkom, sa zglobom . .          | JUS K.G5.311 |
| Predlog br. 8121 | Ručica T sa spoljnom četvrtkom . . . . .               | JUS K.G5.312 |
| Predlog br. 8122 | Ručica L sa spoljnom četvrtkom . . . . .               | JUS K.G5.313 |
| Predlog br. 8123 | Ručica kolenasta sa spoljnom četvrtkom . . .           | JUS K.G5.314 |
| Predlog br. 8124 | Ručica sa skakavicom, jednosmerna . . . . .            | JUS K.G5.315 |
| Predlog br. 8125 | Ručica sa skakavicom, dvosmerna . . . . .              | JUS K.G5.316 |

Predlozi su izrađeni u Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju na bazi inostranih standarda i ISO-materijala i dostavljeni zainteresovanim proizvođačima i korisnicima.

Interesenti, koji ove predloge nisu dobili, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, Cara Uroša 54, pošt. pregr. 933) sa zahtevom da im se predlozi dostave radi stavljanja eventualnih primedbi za izmenu i dopunu.

Zahtevi za slanje teksta predloga mogu se dostaviti najkasnije do 1. marta 1969. godine.

#### ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA O ISPITIVANJU KOČNIH SISTEMA DRUMSKIH VOZILA

Rok za dostavljanje primedbi: 1. april 1969.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju predlozi jugoslovenskih standarda:

A) iz grupe Ispitivanje ispravnosti jednovodne i dvovodne pneumatičke kočne instalacije motornog vozila

|                  |   |              |
|------------------|---|--------------|
| Predlog br. 8126 | Obrazac zapisnika ispitivanja . . . . . | JUS M.N4.856 |
| Predlog br. 8127 | Postupak . . . . .                      | JUS M.N4.857 |

B) iz grupe Ispitivanje ispravnosti jednovodne i dvovodne pneumatičke kočne instalacije priključnog vozila

|                  |   |              |
|------------------|---|--------------|
| Predlog br. 8128 | Obrazac zapisnika ispitivanja . . . . . | JUS M.N4.858 |
| Predlog br. 8129 | Postupak . . . . .                      | JUS M.N4.859 |

Nacrte ovih predloga pripremila je »Prva Petoletka« — Trstenik, a predloge je redigovala i usvojila stručna komisija u kojoj su bila zastupljena preduzeća FAMOS-Sarajevo, »GOŠA«-Smederevska Palanka, »Prva Petoletka«-Trstenik, TAM-Maribor, »UTVA«-Pančevo i ustanove Institut Mašinskog fakulteta u Beogradu i Republički sekretarijat za unutrašnje poslove SR Srbije.

Predlozi se mogu dobiti na zahtev upućen Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, p. f. 933, najdalje do 31. februara 1969.

#### ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA IZ OBLASTI ELEKTRIČNIH RELEJA

Krajnji rok za primedbe: 1. april 1969.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju predlog jugoslovenskog standarda

|                  |   |              |
|------------------|---|--------------|
| Predlog br. 8130 | Trenutni releji nenormirane pobude. Opšti tehnički uslovi . . . . . | JUS N.K6.030 |
|------------------|---|--------------|

Gornji predlog pripremio je tehnički odbor br. 41 — Električni releji u okviru Jugoslovenskog elektrotehničkog komiteta. Predlog je potpuno u skladu sa preporukom Međunarodne elektrotehničke komisije, IEC publikacija 255-1: Instantaneous allor-nothing relays, prvo izdanje, 1967.

Tekst predloga je umnožen i poslat glavnim interesentima. Interesenti koji predlog nisu primili treba da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, p. p. 933.

#### ANOTACIJA PREDLOGA REVIZIJE STANDARDA IZ OBLASTI KONDENZATORA ZA ELEKTRONIKU I TELEKOMUNIKACIJE

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. april 1969.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju predlog revizije jugoslovenskog standarda:

|                  |   |              |
|------------------|---|--------------|
| Predlog br. 8131 | Polarizovani aluminijumski kondenzatori. Opšti tehnički propisi . . . . . | JUS N.R2.501 |
|------------------|---|--------------|

Predlog je izradio tehnički odbor 40, a redigovan je u ovom Zavodu.

Navedeni predlog dostavljen je zainteresovanim organizacijama na mišljenje. Interesenti koji nisu dobili predlog mogu da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, pošt. fah 933) sa zahtevom da im se predlog naknadno dostavi.

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA  
IZ OBLASTI SASTAVNIH DELOVA ZA TELEKOMUNIKACIJE  
I ELEKTRONIKU**

**Krajnji rok za dostavljanje primedbi : 1. april 1969.**

Ovim se stavlja na javnu diskusiju predlog jugoslovenskog standarda:

**Predlog br. 8132 Preklopnići sa pritisnim dirkama ..... JUS N.R4.030**

Predlog je izradio tehnički odbor TO 48, a redigovan je u ovom Zavodu.

Navedeni predlog dostavljen je zainteresovanim organizacijama na mišljenje.

Interesenti koji nisu dobili predlog mogu da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, pošt. fah 933) sa zahtevom da im se predlog naknadno dostavi.

**JUGOSLOVENSKI ZAVOD ZA STANDARDIZACIJU  
PUSTIO JE U PRODAJU**

**KATALOG JUGOSLOVENSKIH STANDARDA ZA 1968.**

koji obuhvata sve jugoslovenske standarde objavljene do aprila 1968.

Katalog obuhvata i celokupan pregled donetih međunarodnih preporuka Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO), Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC) i Međunarodne komisije za propise u vezi prijema električne opreme (CEE).

Preporučujemo svim interesentima da što pre nabave ovaj Katalog, pošto je štampan u ograničenom broju primeraka.

Katalog se može nabaviti neposredno kupovinom u prodavnici JUS-a Kneza Miloša br. 16, kao i putem pismene porudžbine, uz prethodnu upлатu na žiro račun br. 608-636-175-10.

Cena pojedinog primerka Kataloga je 30.— n. din.

## MEĐUNARODNA STANDARDIZACIJA PRIMLJENA DOKUMENTACIJA

Predlog važnijih dokumenata koje je Jugoslovenski zavod za standardizaciju primio od Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC).

Ova dokumentacija predstavlja pojedine faze rada, čiji je krajnji cilj donošenje međunarodnih preporuka sa područja standardizacije.

Preporučuje se zainteresovanima da koriste ovu dokumentaciju uvidom u prostorijama Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju ili putem izrade kopija, a po posebnom pismenom traženju, uz obavezu plaćanja troškova reprodukcije.

### ISO/TC 1 — Navozi

Preporuke ISO:

- br. 724 — »Metrički ISO navozi za opštu upotrebu. Osnovne dimenzije«,
- br. 725 — »ISO navozi u inčima. Osnovne dimenzije«.

### ISO/TC 5 — Cevi i fitinzi

Predlog preporuke ISO:

- br. 1670 — »Cevi i fitinzi od livenog gvožđa za sanitарне svrhe za otpadne vode i ventilaciju (Dodatak preporuci ISO/R 531)« (rok za primedbe 1. I 1969).

### ISO/TC 6 — Papir, karton i celulozna pulpa

Preporuka ISO:

- br. 624 — »Celulozna pulpa. Metoda ekstrakcije materija rastvorljivih u dihloretanu«.

### ISO/TC 10 — Crteži (opšti principi)

Predlozi preporuka ISO:

- br. 1660 — »Upisivanje tolerancija oblika i položaja na crtežima. III deo. Kotiranje mera i tolerancije profila« (rok za primedbe 20. XII 1968),
- br. 1661 — »Upisivanje tolerancija oblika i položaja na crtežima. IV deo. Praktični primeri upisivanja tolerancija oblika i položaja« (rok za primedbe 20. XII 1968).

### ISO/TC 17 — Čelik

Preporuka ISO:

- br. 80—1968 — »Ispitivanje tvrdoće čelika po Rokvelu (skala B i C). II izdanje, zamjenjuje ISO/R 80 — 1959«.

### ISO/TC 23 — Poljoprivredne mašine

Preporuka ISO:

- br. 563 — »Preseci noževa za kosačice«.

### ISO/TC 34 — Poljoprivredni prehrambeni proizvodi

Predlog preporuke ISO:

- br. 1673 — »Lukovi. Uputstvo za skladištenje« (rok za primedbe 1. I 1969).

Preporuka ISO:

- br. 729 — »Seme uljanih biljaka. Određivanje aciditeta ulja«.

### ISO/TC 39 — Maštine alatke

Predlog preporuke ISO:

- br. 1701 — »Uslovi ispitivanja glodalica sa stolom promenljive visine, sa horizontalnim ili vertikalnim vretenom. Ispitivanje tačnosti«. (rok za primedbe 20. XII 1968).

### ISO/TC 41 — Remenice i remenje (uključivši klinasto remenje)

Predlozi preporuka ISO:

- br. 1668 — »Spisak preporučenih karakteristika za transportne trake, zavisno od njihove namene« (rok za primedbe 20. XII 1969),
- br. 1669 — »Otpornost na mehaničko spajanje transportnih traka. (Statistička metoda ispitivanja)« (rok za primedbe 20. XII 1969).

### ISO/TC 46 — Dokumentacija

Preporuka ISO:

- br. 690 — »Bibliografski podaci. Osnovni i dopunski elementi«.

### ISO/TC 47 — Hemija

Preporuka ISO:

- br. 747 — »Tehnički natrijumkarbonat. Prikazivanje rezultata ispitivanja«.

### ISO/TC 48 — Laboratorijsko staklo posuđe i aparati

Preporuke ISO:

- br. 648 — »Pipeta sa jednom oznakom«,
- br. 652 — »Termometri za kalorimetre sa zaštićenom skalom«,

- br. 653 — »Štap-termometri za precizna merenja, dugački«,
- br. 654 — »Štap-termometri za precizna merenja, kratki«,
- br. 655 — »Termometri za precizna merenja sa zaštićenom skalom, dugački«,
- br. 656 — »Termometri za precizna merenja sa zaštićenom skalom, kratki«.

**ISO/TC 54 — Etarska ulja**

Predlog preporuke ISO:

- br. 1271 — »Određivanje sadržaja karbonilnih jedinjenja u etarskim uljima pomoću hidroksilamina« (rok za primedbe 1. I 1969).

**ISO/TC 61 — Plastične mase**

Predlozi preporuka ISO:

- br. 1642 — »Plastične mase. Specifikacije za industrijske laminirane ploče na bazi termoreaktivnih smola« (rok za primedbe 20. XII 1968),
- br. 1663 — »Plastične mase. Određivanje propustljivosti vodene pare kruših čelijskih plastičnih masa (pene — ekspandirani materijali)« (rok za primedbe 20 XII 1969),
- br. 1674 — »Plastične mase. Ispitivanje savijanjem krutih plastičnih masa« (rok za primedbe 1. I 1969),
- br. 1675 — »Plastične mase. Tečne smole. Merenje zapremske mase metodom piknometra« (rok za primedbe 1. I 1969).

**ISO/TC 69 — Statistička analiza rezultata ispitivanja**

Preporuka ISO:

- br. 695 — »Statistički termini i simboli. I serija termina i simbola. I deo: Statistički terminološki rečnik«.

**ISO/TC 82 — Rudarstvo**

Preporuke ISO:

- br. 722 — »Bušenje stena. Šuplji šestougaoni čelik za monoblok burgije«,
- br. 723 — »Bušenje stena. Usadnici monoblok burgija i vodila za monoblok burgije (šestougaoni bušači čelik)«.

**ISO/TC 93 — Skrob (njegovi derivati i sporedni proizvodi)**

Predlog preporuke ISO:

- br. 1666 — »Skrob. Određivanje vlage« (rok za primedbe 1. I 1969)

**ISO/TC 97 — Računske mašine i obrada informacija**

Predlozi preporuka ISO:

- br. 1671 — »Dimenzije perforiranih papirnih traka za razmenu podataka« (rok za primedbe 1. I 1969),
- br. 1672 — »Mašinski prikaz osnovnih simbola Algola pomoću ISO 6 i 7 — bit hoda« (rok za primedbe 1. I 1969).

**ISO/TC 114 — Časovničarstvo**

Preporuka ISO:

- br. 764 — »Tehničke definicije. Antimagneti satovi za opšte svrhe. Minimalni zahtevi«.

**IEC/TC 12 — Radio-komunikacije**

Preporuka o mernim metodama za razne klase otprema. Tolerancija ulaznog kola prema udarnim talasima male energije. Upućeno na glasanje do 28. II 1969. prema 6-mesečnom pravilu.

**IEC/TC 22 — Usmeraći**

Izveštaj sa sastanka potkomiteta za usmeraće sa poluprovodnikom, održanog u Parizu od 18. do 30. marta 1968. god.

**IEC/TC 29 — Elektroakustika**

IEC publikacija 94, III izdanje, 1968. god. Sistemi registrovanja i čitanja na magnetnim trakama: Mere i karakteristike. Cena: 24. — šv. fr.

Preporuka veštačkog uva IEC-a za baždarenje slušalica u upotrebi audiometrije.

Preporuka precizne metode za baždarenje pritiska etalonskih mikrofona sa kondenzatorom od jednog colia, tehnikom recipročnosti. Obe preporuke su upućene na glasanje do 15. 3. 1969. god. prema 6-mesečnom pravilu.

**IEC/TC 32 — Topljivi osigurači**

Preporuke za niskonaponske osigurače velike prekidne moći. Standardi karakteristika za klase g F, g T i a M. Pismene primedbe do 28. februara 1969.

**IEC/TC 40 — Kondenzatori i otpornici za telekomunikacione uređaje**

Preporuka preferencijalnih kombinacija združenih vrednosti napona i kapaciteta u vezi sa merama kućišta aluminijumskih elektrolitičkih kondenzatora sa aksijalnim žičanim izvodima, tipa Al. Upućeno na saglasnost po 6 mesečnom pravilu. Rok za glasanje: 15. III 1969. god. Preporuka definicija i metoda ispitivanja koje se primenjuju na stabilne kondenzatore za elektronske uređaje. Upućeno na saglasnost po 6-mesečnom pravilu do 15. 4. 1969. god. Predlog preporuke uputstva za upotrebu ponovljenih skraćenih izlaganja povиеноj temperaturi sa vlagom u korozivnoj atmosferi.

Na glasanju po 6-mesečnom pravilu do 15. 4. 1969.

Predlog preporuke — Ispitivanje Tb. Izdržljivost prema toploti koja potiče od lemljenja: I Metoda.

Na glasanju po 6-mesečnom pravilu do 31. 3. 1969.

**IEC/TC 45 — Električni merni instrumenti u vezi ionizujućih zračenja.**

Standardni postupci ispitivanja — Poluprovodnički detektori radijacija.

Standardni postupci ispitivanja — Pojavači i prepojavači za poluprovodničke detektore radijacija. Oba gornja predloga upućeni su na saglasnost po šestomesečnom pravilu. Rok za glasanje je 15. april 1969.

**IEC/TC 46** — Kablovi, žice i talasovodi za telekomunikacione uređaje

IEC publikacija 153—5, I izdanje, 1968. god.  
Šuplji metalni talasovodi. V deo: Posebni propisi za pravougle talasovode, kružnog spoljašnjeg preseka. Cena: 7. — šv. fr.

**TEC/TC 46** — Kablovi i žice za niske frekvencije sa izolacijom i omotačem od PVC

IEC publikacija 189—4, I izdanje, 1968. god.  
IV deo: Žice za razdelnike sa punim provodnikom i PVC izolacijom, u paricama, trojkama, četvorkama i petorkama. Cena: 10,50 šv. fr.

**IEC/TC 47** — Poluprovodničke naprave

Predlozi preporuka:

- Granične vrednosti i glavne karakteristike. Podaci o dodatnim granicama za ispravljačke diode i tiristore.
- Opšti principi mernih metoda. Tunelske diode.
- Opšti principi mernih metoda — Transistori — Referentna metoda za merenje  $V_{CE(SAT)}$  pomoću impulsa.
- Granične vrednosti i glavne karakteristike — Diode promenljivog kapaciteta.

Sva četiri predloga preporuka upućena su na glasanje po 6-mesečnom pravilu do 31. 3. 1969.

**IEC/TC 48** — Elektromehanički sastavni delovi za elektroniku

Dodatak IEC publikaciji 149—2 (1965). Grla za elektronske cevi. II deo. Posebni standardi za oslonce i mere šablonu za kabliranje i ispravljači nožica. Cena: 9. — šv. fr.

Preporuka za konektore do 3 MHz. Deo 9.: Kružni konektori za radio-difuzne aparate i slične elektroakustičke uređaje.

Deo 10.: Konektori za priključenje niskonaponskom spoljašnjem izvoru prenosnih aparata za rekreativne svrhe. Obe preporuke upućene su na glasanje po 6-mesečnom pravilu do 15. 3. 1969. god.

**IEC/TC 49** — Piezo — električki kristali i pribor

IEC publikacija 122—3A, 1968. god., dodatak IEC publikacija 122—3 (1962). Kvarcevi za oscilatore. Cena: 21. — šv. fr. Preporuka za termine i definicije u vezi sa piezoelektričkim filtrima. Upućeno na glasanje do 31. I. 1969. po 6-mesečnom pravilu.

**IEC/TC 50** — Klimatska i mehanička ispitivanja za telekomunikacione uređaje i sastavne delove

Zapisnik sa sastanka potkomiteta 50 B, održanog u Štokholmu 29. i 30. III i 1. IV 1968. god.

**IEC/TC 59** — Radna sposobnost električnih naprava za domaćinstvo

Izveštaj sa sastanka potkomiteta za mašine za pranje rublja, održanog u Miljanu od 16. do 18. maja 1968. godine.

## KALENDAR ZASEDANJA

tehničkih komiteta, potkomiteta i drugih organa međunarodnih organizacija: Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC).

U ovoj rubrici objavljujemo nova sazvana i planirana zasedanja, prema informacijama iz žurnala ISO. Podaci o planiranim zasedanjima pod 2 su informativni; datumi i mesta ovih zasedanja biće objavljeni naknadno u tački 1 kalendara.

Zainteresovana preduzeća, organizacije i ustanove, koje žele da na svoj teret pošalju svoje stručnjake na neko od ovih zasedanja, treba da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, Cara Uroša br. 54) radi dobijanja potrebnih objašnjenja i uputstava.

Za učešće na zasedanju ISO i IEC potrebno je pismeno ovlašćenje Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, pošto je JZS u tim organizacijama učlanjen u ime naše zemlje.

### 1. Sazvana zasedanja

|                              |            |                 |   |
|------------------------------|------------|-----------------|---|
| 2, 3. i 7. XII 1968.         | Ankara     | IEC/TC 54       | Aparati za hlađenje i kondicioniranje vazduha za domaćinstvo. |
| 3—4. XII 1968.               | Hag        | IEC/TC 1        | Nomenklatura  |
| 3—6. XII 1968.               | Pariz      | ISO/TC 39/SC 1  | Maštine alatke/Uljnohidraulični pneumatski prenosnici.        |
| 5—6. XII 1968.               | Vašington  | ISO/TC 31       | Gume, naplaci i ventili                                       |
| 4—7. XII 1968.               | Ankara     | IEC/SC 54 A     | Aparati za kondicioniranje vazduha za domaćinstvo i slično.   |
| 9—11. XII 1968.              | Berlin     | ISO/TC 118/SC 1 | Klipni i rotacioni kompresori/Dinamički kompresori.           |
| 11—13. XII 1968.             | Berlin     | ISO/TC 118      | Klipni i rotacioni kompresori.                                |
| 10—14. XII 1968.             | Lisabon    | ISO/TC 87       | Pluta.  |
| 13—15. I 1969.               | Kopenhagen | IEC/SC 59 A     | Kuhinjske naprave sa motorom, za domaćinstvo.                 |
| 14—18. I 1969.               | Kopenhagen | IEC/SC 59 F     | Naprave za čišćenje i glačanje poda za domaćinstvo.           |
| 15. I 1969.                  | Kopenhagen | IEC/TC 59       | Radna sposobnost električnih naprava za domaćinstvo           |
| 16—18. I 1969.               | Kopenhagen | IEC/SC 59 D     | Maštine za pranje rublja za domaćinstvo.                      |
| 16—18. I 1969.               | Kopenhagen | IEC/SC 59 G     | Male kuhinjske naprave sa motorom.                            |
| 21—22. I 1969.               | London     | ISO/TC 122/SC 3 | Ambalaža (Metode ispitivanja i uslovi kvaliteta ambalaže).    |
| 3, 4, 5, 8, 10, 11. II 1969. | Pariz      | IEC/TC 40       | Kondenzatori i otpornici za elektronske uređaje.              |
| 4—8. II 1969.                | Pariz      | IEC/TC 52       | Štampana kola.  |
| 6—7. II 1969.                | Pariz      | IEC/SC 40 A     | Promenljivi kondenzatori.                                     |
| 11—14. II 1969.              | Pariz      | IEC/TC 56       | Pouzdanost sastavnih delova i elektronskih uređaja            |
| 3—6. III 1969.               | Milano     | IEC/TC 63       | Izolacioni sistemi.   |

### 2. Planirana zasedanja

|                      |             |                 |  |
|----------------------|-------------|-----------------|--|
| Proleće 1969.        | Diseldorf   | ISO/TC 67       | Materijal i oprema za industriju nafte i prirodnog gasa. |
| Proleće 1969.        | Prag        | ISO/TC 102/SC 2 | Železne rude /Hemijska analiza.                          |
| 28. IV do 2. V 1969. | Filadelfija | ISO/TC 102/SC 1 | Železne rude/Uzimanje uzoraka.                           |
| 2—7. VI 1969.        | Dablin      | ISO/TC 35       | Sirovine za boje, lakove i slične proizvode.             |
| Septembar 1969.      | Minhen      | ISO/TC 77       | Azbest — cementni proizvodi                              |

## OBJAVLJENI JUGOSLOVENSKI STANDARDI

»Službeni list SFRJ«, br. 26/68. od 26. VI 1968.

|                |   | 1 prim. din. |
|----------------|---|--------------|
| JUS M.M1.010 — | Mašine i uređaji za pripremu vlakana, predenje, tkanje i doradu:  |              |
| 1968.          | Određivanje strane (leva ili desna) predioničkih mašina .....   | 3,50         |
| JUS M.M1.011 — | „ Određivanje strane (leva ili desna) motačica i premotačica pređe na cevke .....                               | 3,50         |
| JUS M.M1.012 — | „ Predioničke mašine za pamuk. Radna širina .....   | 2,50         |
| 1968.          |   |              |
| JUS M.M1.013 — | „ Vlačare za vunu koja će se presti po postupku za češljanu pređu. Radna širina .....                           | 2,50         |
| 1968.          |   |              |
| JUS M.M1.060 — | „ Prečnik valjka za razvlačenje za pamuk, vunu, predenu svilu i štapel-vlakna. Oblik i mere .....               | 3,50         |
| 1968.          |   |              |
| JUS M.M1.061 — | „ Podela (razmak) vretena za prstenaste predilice i prstenaste končarice. Mere .....                            | 2,50         |
| 1968.          |   |              |
| JUS M.M1.110 — | „ Cilindrični lonci za trake u predionicama. Oblik i mere .....   | 4,50         |
| 1968.          |   |              |
| JUS M.M1.130 — | „ Normalni prsteni sa dva venca za prstenaste predilice i prstenaste končarice. Oblik i mere .....              | 3,50         |
| 1968.          |   |              |
| JUS M.M1.131 — | „ Normalni prsteni sa jednim vencem za prstenaste predilice i prstenaste končarice. Oblik i mere .....          | 3,50         |
| 1968.          |   |              |
| JUS M.M1.132 — | „ Prsteni za prstenaste predilice i prstenaste končarice, sa trkačem oblika uva. Oblik i mere .....             | 3,50         |
| 1968.          |   |              |
| JUS M.M1.140 — | „ Papirne cevke za unakrsno namotavanje pređe. Polovina ugla konusa $9^{\circ} 15'$ . Oblik i mere .....        | 3,50         |
| 1968.          |   |              |
| JUS M.M1.141 — | „ Papirne cevke za unakrsno namotavanje pređe. Polovina ugla konusa $4^{\circ} 20'$ . Oblik i mere .....        | 3,50         |
| 1968.          |   |              |
| JUS M.M1.142 — | „ Papirne cevke za unakrsno namotavanje pređe. Polovina ugla konusa $3^{\circ} 30'$ . Oblik i mere .....        | 3,50         |
| 1968.          |   |              |
| JUS M.M1.143 — | „ Cevke za unakrsno namotavanje pređe za bojadisanje. Polovina ugla konusa $4^{\circ} 20'$ . Oblik i mere ..... | 3,50         |
| 1968.          |   |              |
| JUS M.M1.144 — | „ Drvene cevke za unakrsno namotavanje pređe. Polovina ugla konusa $4^{\circ} 20'$ . Oblik i mere .....         | 3,50         |
| 1968.          |   |              |
| JUS M.M1.145 — | „ Drvene cevke za unakrsno namotavanje pređe. Polovina ugla konusa $5^{\circ} 57'$ . Oblik i mere .....         | 3,50         |
| 1968.          |   |              |
| JUS M.M1.146 — | „ Cevke za predpredilice. Oblik i mere .....  | 3,50         |
| 1968.          |   |              |
| JUS M.M1.147 — | „ Perforirane metalne cevke za cilindrično namotavanje vlakana. Oblik i mere .....                              | 3,50         |
| 1968.          |   |              |
| JUS M.M1.148 — | „ Drvene cevke za unakrsno namotavanje pređe. Polovina ugla konusa $3^{\circ} 30'$ . Oblik i mere .....         | 3,50         |
| 1968.          |   |              |
| JUS M.M1.149 — | „ Cevke za prstenaste predilice i prstenaste končarice. Oblik i mere .....                                      | 4,50         |
| 1968.          |   |              |


Navedeni jugoslovenski standardi obavezni su i stupaju na snagu 1. januara 1969. godine

»Službeni list SFRJ« br. 29/68. od 17. VII 1968.

|  |   |       |
|--|---|-------|
| JUS C.A1.166 — Metode ispitivanja hemijskog sastava bakra i bakarnih legura :<br>1968.   | Gravimetrijsko određivanje kalaja u bakarnim legurama ..... | 3,50  |
| JUS C.A1.167 — „ Volumetrijsko određivanje kalaja u bakarnim legurama .....  | 4,50  | 1968. |
| JUS C.A1.168 — „ Gravimetrijsko određivanje cinka u bakarnim legurama .....  | 4,50  | 1968. |
| JUS C.A1.169 — „ Polarografsko određivanje cinka .....   | 3,50  | 1968. |
| JUS C.A1.170 — „ Kompleksometrijsko određivanje cinka u bakarnim legurama .....  | 4,50  | 1968. |
| JUS C.A1.171 — „ Volumetrijsko određivanje mangana u bakarnim legurama .....   | 3,50  | 1968. |
| JUS C.A1.172 — „ Fotometrijsko određivanje mangana u bakarnim legurama .....   | 4,50  | 1968. |
| JUS C.A1.173 — „ Glavimetrijsko određivanje silicijuma (metoda sa perhlornom kiselinom) .....  | 3,50  | 1968. |
| JUS C.A1.174 — „ Fotometrijsko određivanje silicijuma .....  | 4,50  | 1968. |
| JUS C.A1.175 — „ Glavimetrijsko određivanje nikla u bakarnim legurama .....  | 3,50  | 1968. |
| JUS C.A1.176 — „ Elektrolitičko određivanje nikla u bakarnim legurama .....  | 3,50  | 1968. |
| JUS C.A1.177 — „ Fotometrijsko određivanje nikla u bakarnim legurama .....   | 4,50  | 1968. |
| JUS C.A1.178 — „ Gravimetrijsko određivanje aluminijuma .....  | 4,50  | 1968. |
| JUS C.A1.179 — „ Fotometrijsko određivanje aluminijuma u bakarnim legurama .....   | 3,50  | 1968. |
| JUS C.A1.180 — „ Volumetrijsko određivanje arsena u bakarnim legurama .....  | 4,50  | 1968. |
| JUS C.A1.181 — „ Fotometrijsko određivanje antimona u bakarnim legurama .....  | 4,50  | 1968. |
| JUS C.A1.182 — „ Gravimetrijsko određivanje sumpora u bakarnim legurama .....  | 3,50  | 1968. |
| JUS M.Z2.310 — Boks-palete .....   | 6,50  | 1968. |
| JUS C.B6.051 — Čelična žica za užad.<br>1968.  | „ Tehnički uslovi za izradu i isporuku .....                | 7,50  |
| JUS C.B6.114 — „ Mere i tolerancije .....  | 4,50  | 1968. |
| JUS C.H1.020 — Čelična užad. Nazivi i definicije .....   | 6,50  | 1968. |
| JUS C.H1.051 — Čelična užad za vitla i slične uređaje. Konstrukcija i tehnički podaci .....  | 3,50  | 1968. |
| JUS C.H1.052 — Čelična užad za izvozna postrojenja u rudarstvu. Okrugla užad od žica<br>1968. istog nazivnog prečnika. Konstrukcija i tehnički podaci .....      | 3,50  |       |
| JUS C.H1.053 — Čelična užad za izvozna postrojenja u rudarstvu. Okrugla užad u pokrivenoj<br>1968. Warrington konstrukciji. Konstrukcija i tehnički podaci ..... | 5,50  |       |
| JUS M.Z2.180 — Metalni sanduk za prenošenje uzoraka naftinskih derivata .....  | 4,50  | 1968. |
| JUS M.Z2.181 — Metalna boca za prenos uzoraka naftinskih derivata .....  | 3,50  | 1968. |

Navedeni jugoslovenski standardi obavezni su i stupnju na snagu 1. januara 1969. godine.





Izdavač: Jugoslovenski zavod za standardizaciju — Cara Uroša 54 — Beograd, telefon broj 26-461.  
Odgovorni urednik: Slavoljub Vitorović, dipl. inž.  
Cena pojediniom primerku n. din. 10.—. Godišnja pretplata n. din. 80. — Pretplatu slati neposredno na  
adresu prodavnice Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, Beograd, ul. Kneza Miloša br. 16, pošt. fah  
br. 933 ili na žiro račun br. 608-636-175-10.

Ч1

428/1968



700016430, 12

COBISS

